

PROGRAMMAJAARVERSLAG 2025

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

INHOUDSOPGAVE

OVERZICHT METROPOOLREGIOEINDHOVEN	2
KERNGEGEVENS	3
MANAGEMENTSAMENVATTING	4
LEESWIJZER	7
PROGRAMMA'S EN THEMA'S	8
Metropoolregio Eindhoven	8
Regionale samenwerking en strategie	9
cl. Landgoed Gulbergen	9
Ruimte en wonen	18
Mobiliteit	24
Incl. GGA	24
Energietransitie	29
Economie	40
Incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development	40
Programma landelijk gebied	47
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe)	52
Overhead	56
PARAGRAFEN	58
Weerstandsvermogen en risicomanagement	58
Bedrijfsvoering	61
PROGRAMMAJAARREKENING 2025	67
Overzicht baten en lasten	67
Toelichting op het overzicht baten en lasten	68
Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten	68
Inwonerbijdrage	73
Toelichting op de balans per 31 december 2025	80
WNT-verantwoording 2025 Metropoolregio Eindhoven	89
Rechtmatigheidsverantwoording	91
Controleverklaring accountant	93
VERPLICHTE BIJLAGEN	97
Sisa bijlage	97

OVERZICHT METROPOOLREGIOEINDHOVEN

Gemeenschappelijke Regeling

Vanaf 25 februari 2015 heeft de bestuurlijke samenwerking in de regio vorm gekregen in de Metropoolregio Eindhoven. Vanaf deze datum is dan ook de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven in werking getreden. Op 15 december 2021 heeft een technische aanpassing op deze regeling plaatsgevonden, welke op 1 januari 2022 van kracht is geworden.

Deelnemende gemeenten	21
Algemeen bestuur	21 leden
Dagelijks Bestuur	Jeroen Dijsselbloem (voorzitter) Sjoerd Potters Greet Buter Judith Keijzers-Verschelling Giovanni Wouters (secretaris-directeur)
Adviseurs Dagelijks Bestuur	Suzan van de Goor-Gelens (Ruimte & Wonen) Mathijs Kuijken (Mobiliteit) Stijn Steenbakkers (Economie) Rick Thijs (Energietransitie) Fons d'Haens (Landelijk Gebied)

KERNGEGEVENS

	jaarrekening 2025	jaarrekening 2024
Algemeen		
Inwoners	816.413	809.189
Hectares	146.000	146.000
Financieel (x € 1.000)		
Balans		
Materiële vaste activa	20.859	21.070
Financiële vaste activa	828	828
Algemene reserve	1.755	1.500
Saldo lopende rekening	84	629
Bestemmingsreserves	20.113	18.468
Voorzieningen	4.608	5.072
Langlopende schulden	3.853	4.065
Baten	24.101	26.944
Lasten	24.017	26.315
Saldo lopende rekening		
Metropoolregio Eindhoven	171	318
RHCe	-87	311
Gulbergen	0	0
Totaal	84	629
Personeel (in fte's per 31-12)		
Metropoolregio Eindhoven	27,5	18,0
RHCe	17,4	13,6
Bedrijfsvoering	13,2	12,4
Totaal	58,1	44,0
Personeelslasten (x € 1.000)		
Metropoolregio Eindhoven	4.797	2.373
RHCe	1.536	1.094
Totaal	6.334	3.466
Gemeentelijke bijdragen (x € 1,-)		
Metropoolregio Eindhoven per inwoner		
Bijdrage Regionale opgaven	5,573	4,883
Bijdrage Brainport Development	3,651	2,639
Bijdrage Stimuleringsfonds	2,516	2,714
	11,740	10,235
Regionaal Historisch Centrum		
Archief RHCe m1	16.010	16.259
Bijdrage per inwoner	4,532	4,292
Indexering inwonerbijdrage	6,38%	3,56%

Uitvoering Werkprogramma MRE

In 2025 heeft de MRE gewerkt aan het werkprogramma 'Focus op realisatie', dat nog doorloopt tot en met 2026 op basis van de huidige Regionale Agenda 2023-2026. De nadruk lag op de uitvoering van de vijf hoofdopgaven Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Landelijk Gebied. Dit inclusief de afspraken tussen Rijk en Regio in het kader van het convenant Beethoven (en de eerdere Brainportdeal).

De uitvoering van het Werkprogramma MRE is in 2025 grotendeels conform planning verlopen. Enkele resultaten zijn:

- De eerste beschikkingen in het kader van regeling Beethoven Wonen (GREX en VEX) voor in totaal ruim €40 miljoen en de verdere ontwikkeling van de grootschalige woningbouwlocaties (KnoopXL, HOV4) en aanwijzing van Helmond als grootschalige woningbouwlocatie.
- Het vastgestelde Meerjarig Multimodaal Mobiliteitspakket MRE 2025 met 139 concrete maatregelen op het gebied van fiets, openbaar vervoer, spoor, hubs, auto en beleid gedrag.
- De vastgestelde Uitvoeringsagenda werklocaties en eerste uitgevoerde prioriteiten.
- De uitvoeringsstrategie Voorzieningen 1.0 op de domeinen Zorg & Welzijn, Onderwijs & Kinderopgaven, Sport en spel, Cultuur en Recreatief Groen.
- Het afgeronde onderzoek Actualisatie MIRT met voor de langere termijn zes gebiedsgerichte ontwikkelpaden; een bevestiging van de ruimtelijke koers van de regio en aanvullende randvoorwaarden voor een groei in balans voorzieningen, werklocaties, groene-blauwe verbindingen).
- De doorontwikkeling van het thema Landelijk Gebied met een vastgesteld programma 'Vitale Groene Leefomgeving'.

Aandachtspunten in het werkprogramma (oranje) zitten verspreid binnen de thema's, waarbij het tempo op enkele onderdelen wat is achtergebleven bij de verwachtingen. Een beoogd resultaat dat significant achter is gebleven (rood) betreffen de twee projecten *biobased bouwen* en *transitie voedselketen*. Deze projecten hebben een sterke relatie met het programma Economie, waarbij de portefeuillehouders economie hebben besloten hieraan geen prioriteit te geven vanwege de urgentie voor de uitvoeringsagenda werklocaties en de aanpak van het thema basis- en topvoorzieningen.

Daarnaast is in 2025 gewerkt aan de samenwerkingsagenda's met de gemeenten Meierijstad, Weert en Venlo in het kader van de bovenregionale samenwerking. Deze samenwerkingsagenda's zijn in het Algemeen Bestuur van de MRE bekrachtigd, inclusief een lichte regeling. Ook is in 2025 gewerkt aan een intentieverklaring voor verdergaande samenwerking met de Vlaamse grensregio's Antwerpse Kempen en Belgisch Limburg. De verwachting is dat deze in het eerste kwartaal van 2026 kan worden bekrachtigd.

Ontwikkelingen Landgoed Gulbergen

De gemeenteraden van de grondgebied-gemeenten Geldrop-Mierlo en Nuenen c.a. hebben op basis van de Ontwikkelvisie de Ontwikkelrichting voor Landgoed Gulbergen vastgesteld. Hierdoor is de planologische basis verankerd voor verdere uitvoering van de Ontwikkelvisie van de MRE.

In 2025 is voor de voorgenomen verkoop van het noordelijk deel van het landgoed een openbare aanbestedingsprocedure in gang gezet, waarvan de uitkomst in het eerste kwartaal van 2026 wordt verwacht. Zodra besluitvorming heeft plaatsgevonden zullen de financiële gevolgen worden verwerkt. Voor het zuidelijk deel van het landgoed verwachten we in de loop van 2026 een definitieve invulling ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur te kunnen voorleggen.

Daarnaast is in 2025 de laatste hand gelegd aan het herziene nazorgplan van de voormalige stortplaats op het landgoed in verband met de overdracht aan de Provincie Noord-Brabant. Hierin is als overdrachtsdatum 2030 opgenomen. Bij dit jaar van overdracht is de verwachting dat de heffing richting de €45 miljoen zal uitkomen. Dat betekent dat er door de MRE een extra bedrag moet worden bijbetaald, in relatie tot het huidige doelvermogen van bijna €23 miljoen. Hierover is Algemeen Bestuur van de MRE in december 2025 geïnformeerd. In 2026 moeten de financiële consequenties helder zijn. In de risicoparagraaf is hiervoor aandacht.

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

In 2025 voerde het RHCE primair zijn wettelijke taken voor toezicht, advies, beheer en publieke dienstverlening uit binnen de beschikbare capaciteit en vanuit de kaders zoals vastgelegd in de Archiefwet. De taken komen tot uiting in drie samenhangende publieksrechtelijke rollen: kennispartner, beheerder en publieke dienst. In 2025 werden ongeveer 300 toezicht- en adviesactiviteiten uitgevoerd en 397 meter analoge en 4,3 TB digitaal archief overgebracht. De uitvoering bleef binnen de beschikbare financiële kaders en in lijn met de begroting.

Verbeteringen in beheer zijn gerealiseerd: eerdere ontoegankelijke archieven zijn heringericht, historische charters gerestaureerd en de digitale vindbaarheid van collecties waar mogelijk vergroot, waaronder de Schepenbank Helmond (1396–1810), die vanaf februari 2026 online beschikbaar komt.

De publieke dienstverlening bleef stabiel en intensief, met ruim 13.700 fysieke raadplegingen, meer dan 4.300 digitale contactmomenten en meer dan 1 miljoen paginaweergaven, waarmee de continuïteit en regionale bereikbaarheid van de archieven is gewaarborgd. Tegelijkertijd nam het aantal aanvragen voor digitale bouwdoSSIers toe, wat in de komende periode verder wordt meegenomen bij de doorontwikkeling van de processen.

De uitvoering van toezicht- en adviesactiviteiten bleef maximaal benut, mede door de toenemende complexiteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en de groeiende vraag naar specialistisch advies. Verdere stappen voor conservering, beheer en dienstverlening worden systematisch meegenomen binnen de reguliere planning- en controlcyclus en de meerjarige doorkijk richting 2028.

Ook is in 2025 de bestuurlijke governance van het RHCE aangepast. De Bestuurscommissie is opgeheven en er is een vaste Commissie van Advies ingesteld (incl. Verordening). Het Algemeen Bestuur heeft in december dit besluit genomen.

Overall financieel beeld

De jaarrekening laat voor de gehele werkorganisatie Metropoolregio Eindhoven een positief resultaat zien van ruim € 84.033. Een afwijking welke < is dan 0,5% van het begrotingstotaal. Het jaarresultaat is opgebouwd uit een positief resultaat van € 171.070 voor de MRE en een negatief resultaat van € 87.037 voor het RHCE. Voorgesteld wordt om het batig saldo van de MRE toe te voegen aan de Algemene Reserve en de reserve doorontwikkeling MRE en het nadelig saldo van de RHCE te onttrekken uit de Algemene Reserve RHCE.

De Jaarrekening 2025 laat een aantal forse afwijkingen zien ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025. Het jaar 2025 was, zoals eerder aangekondigd, voor Metropoolregio Eindhoven een overgangsjaar waarin naast de reguliere werkzaamheden ook de uitvoering van de mobiliteitsafspraken (KTM1) uit de Brainportdeal (2022) en de nieuwe afspraken op het gebied van verstedelijking en mobiliteit in het Convenant Beethoven (2024) en het bijbehorende fondsbeheer zijn gestart. Daarnaast is er in 2025 gewerkt aan het oprichten van realisatieteams op het gebied van wonen, mobiliteit en energie-infrastructuur binnen de MRE en zijn de voorbereidingen getroffen voor het oprichten van een BV Fondsbeheer.

Deze nieuwe taken brengen veranderingen mee in de organisatie en de uitvoering van programma's binnen de regio. Omdat de Begroting 2025 ruim vóór de formele toedeling en besluitvorming over deze nieuwe taken is opgesteld, wijkt de feitelijke uitvoering in 2025 in opzet en inhoud af van eerdere jaren. Hierdoor is een directe vergelijking met de oorspronkelijke begroting minder goed mogelijk dan voorgaande jaren. De uitvoering is altijd gericht op een verantwoorde en doelmatige inzet van middelen binnen het vastgestelde financiële kader. Dit is ook voor de jaarrekening 2025 gelukt.

Ten opzichte van de vastgestelde primaire Begroting 2025 vinden afwijkingen plaats welke effect hebben op de beleidsmatige uitvoering en daaraan gekoppelde budgetten. Deze kosten, welke niet in de primaire begroting zijn voorzien, zijn direct het gevolg van de werkzaamheden intensivering schaa sprong (uitvoering MRE-onderdelen convenant Beethoven). De gemaakte kosten opgevangen binnen de financiële kaders van de begroting en/of de ontvangen bijdragen van derden.

LEESWIJZER

Het jaarverslag 2025 van de concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven heeft overeenkomstig de Begroting 2025 de vorm van een programmajaarverslag. Lasten en baten zijn toegerekend aan de programma's. Op deze manier worden de prijs, prestaties en kwaliteit beter zichtbaar.

Op het overzicht Programmarealisatie 2025 zijn de realisatiecijfers 2025, en ook de begrote cijfers 2025 vermeld. De kosten van overhead worden volgens het 'Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincie' (BBV) zichtbaar gemaakt op een apart programma. Een en ander resulteert in een exploitatiesaldo 2025 per dienstonderdeel.

In de jaarrekening is een afzonderlijk overzicht 'Verschillen programmasaldi 2025' met een toelichting van de belangrijkste verschillen opgenomen.

De Jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het BBV en de financiële beleidsnota's 'Nota Reserves en voorzieningen Metropoolregio Eindhoven', treasurystatuut etc. Tevens is de Notitie Algemene reserve (als onderdeel van de beleidsnotitie Kaders P&C documenten 4GR) van toepassing op de jaarrekening 2025.

In de voorgeschreven paragrafen wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding toegelicht, zoals weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. Tevens wordt informatie gegeven over de verbonden partijen, grondbeleid onderhoud kapitaalgoederen en rechtmatigheid.

De verantwoording over de beleidsmatige uitvoering van de activiteiten zoals deze zijn opgenomen in de begroting en werkprogramma 2025 worden per thema als volgt gepresenteerd:

Op schema, binnen de kaders van de begroting / werkprogramma

Behoeft aandacht, resultaten blijven wat achter bij de verwachtingen

Resultaten blijven significant achter bij wat afgesproken is in de begroting / werkprogramma

PROGRAMMA'S EN THEMA'S

Metropoolregio Eindhoven

Realisatie Werkprogramma 2025

In 2025 heeft de MRE gewerkt aan het werkprogramma 'Focus op realisatie', dat nog doorloopt tot en met 2026 op basis van de huidige Regionale Agenda 2023-2026. De nadruk lag op de uitvoering van de vijf hoofdopgaven Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Landelijk Gebied. Dit inclusief de afspraken tussen Rijk en Regio in het kader van het convenant Beethoven (en de eerdere Brainportdeal).

In onderstaand overzicht – opgenomen in het Werkprogramma 2025 - is op hoofdlijnen aangegeven wat de inhoudelijke ambities in de vijf programmalijnen zijn:

Nu volgt allereerst wat er in 2025 is gedaan op het gebied van Regionale strategie en samenwerking, inclusief Landgoed Gulbergen. Vervolgens volgen de vijf programmalijnen conform het Werkprogramma 2025: Ruimte & Wonen, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Landelijk Gebied.

Regionale samenwerking en strategie

Hoofdpogave

Samenwerking en strategie

De regionale strategie en samenwerking richt zich op de strategische rode draad in het ondersteunen en faciliteren van onze intergemeentelijke samenwerking. Dit doen we in de regio vanuit een sterk gedeeld eigenaarschap en een hoge mate van medeverantwoordelijkheid. We brengen en houden daarin onze gemeente(raden) en colleges van burgemeester en wethouders in positie.

Het Dagelijks Bestuur is integraal verantwoordelijk voor de regionale strategie en de integraliteit van het werkprogramma. Op het niveau van het Dagelijks Bestuur komen door inbreng en onder verantwoordelijkheid van de adviseurs (Dagelijks Bestuur breed: met voorzitters portefeuillehoudersoverleggen (poho's)) de verschillende programmalijnen samen.

Het Algemeen Bestuur is het hoogst besluitvormend orgaan en stuurt op de focus van de regionale samenwerking. De Raadstafel²¹ is een overlegplatform voor de raadsleden van onze 21 gemeenten. Zij functioneren als ambassadeur voor de regio en werken samen aan de kaderstellende en controlerende rol van de 21 gemeenteraden in de regionale samenwerking.

Landgoed Gulbergen

Op Landgoed Gulbergen lopen twee, min of meer, afzonderlijke trajecten: (1) de nazorg van de voormalige stortplaats Gulbergen en (2) de ontwikkeling van het landgoed volgens de vastgestelde ontwikkelvisie.

Allereerst de (pre)nazorg: het realiseren van de eindafwerking, pre-nazorg en het op een milieutechnisch verantwoorde wijze overdragen van de gesloten stortplaats aan de provincie voor eeuwigdurende nazorg. De stortplaats kan worden overgedragen aan de Provincie als het nazorgplan gereed is. Dan kan de eindinspectie door de Provincie worden ingezet waarna overdracht kan gaan plaatsvinden. In 2025 is de laatste hand gelegd aan het herziene nazorgplan van de voormalige stortplaats op het landgoed in verband met de overdracht aan de Provincie Noord-Brabant. Hierin is als overdrachtsdatum 2030 opgenomen. Bij dit jaar van overdracht is de verwachting dat de heffing richting de €50 miljoen zal uitkomen. Dat betekent dat er door de MRE een extra bedrag moet worden bijbetaald, in relatie tot het huidige doelvermogen van ruim €22 miljoen. Hierover is Algemeen Bestuur van de MRE in december 2025 geïnformeerd. In 2026 moeten de financiële consequenties helder zijn. In de risicoparagraaf is hiervoor aandacht

Het tweede traject op Landgoed Gulbergen is de ontwikkeling van het landgoed tot een aantrekkelijk toeristisch en recreatief gebied met een sterke groene geleding en duurzame uitstraling, met aandacht voor het hoge ijkpunt van de stortplaats in de regio en passend binnen de Brainport-ambitie van de regio. Nu de MRE weer volledig eigendom heeft van dit gebied wordt er nagedacht over een nieuwe invulling daarvan. Samen met de grondgebied gemeenten Nuenen c.a. en Geldrop-Mierlo wordt gewerkt aan het nieuwe toekomstperspectief van deze ontwikkeling. Hiervoor zijn alle stakeholders in het gebied op gepaste wijze en momenten betrokken. In 2025 is voor de voorgenomen verkoop van het noordelijk deel van het landgoed een openbare aanbestedingsprocedure in gang gezet, waarvan de uitkomst in het eerste kwartaal van 2026 wordt verwacht. Zodra besluitvorming heeft plaatsgevonden zullen de financiële gevolgen worden verwerkt. Voor het zuidelijk deel van het landgoed verwachten we in de loop van 2026 een definitieve invulling ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur te kunnen voorleggen.

Opgave Werkprogramma 2025

Versterken samenwerking, participatie en communicatie

Wat willen we bereiken?

- Een sterk ambtelijk en bestuurlijk samenspel in de regio wat focus heeft op resultaatrealisatie.
- Versterken van alle gremia in de regionale samenwerking van onze 21 gemeenten door deze beter te informeren en in stelling te brengen, onderlinge werkwijzen en processen aan te scherpen, eigenaarschap te stimuleren en de basis op orde te krijgen.
- Een goedlopende Gemeenschappelijke Regeling en planning en control cyclus, met kwalitatief goede planning en control producten.
- Het versterken van de samenwerking met bovenregionale partners, inclusief Rijk, Provincie en aangrenzende gemeenten/regio's.
- Integrale ontwikkeling van het gebied Landgoed Gulbergen, waarbij een budgettair neutraal resultaat moet worden behaald.

Wat hebben we in 2025 hiervoor gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p>De MRE-organisatie zorgt voor ontwikkeling in informatievoorziening, toegankelijk voor elke gemeente.</p> <p>Daarnaast zoeken we – MRE-organisatie, 21 gemeenten, andere stakeholders – naar andere (innovatieve) oplossingen om de resultaatrealisatie gezamenlijk effectiever en efficiënter te organiseren.</p>		<p>Conform de Wet open overheid hebben we invulling aan de actieve en passieve openbaarheid en optimaliseren we de informatiehuishouding. De MRE-organisatie heeft op vele onderwerpen informatiebrieven, webinars en regio-uurtjes georganiseerd in 2025. Ook zijn de besluiten van de Poho's gepubliceerd.</p> <p><u>Resultaatsturing – Uitvoeringskracht Programmabureau MRE</u> De beschreven ambities in het Werkprogramma 2025-2026 vragen een gezamenlijke inzet vanuit het samenspel van de 21 gemeenten én de MRE-organisatie. De 22 secretaris-directeuren hebben geconstateerd dat de capaciteitsinzet onvoldoende integraal met elkaar besproken en besloten wordt. De Regietafel Uitvoeringskracht heeft als doel een effectieve en efficiënte capaciteitsbepaling en inzet te bespreken en uit te rollen. De Regietafel Uitvoeringskracht is vanaf mei 2025 maar zal een stevigere verankering krijgen in de nieuwe regionale agenda en bijhorende werkprogramma's.</p> <p><u>Resultaatsturing – Realisatieopgaven projectniveau Realisatiebedrijf MRE</u> Om de sturing en regie op de</p>

		<p>realisatieopgaven op mobiliteit, wonen en energie-infrastructuur (o.a. gedefinieerd in de Brainportdeal en Beethovendeal) te vergroten, is het Realisatiebedrijf MRE in ontwikkeling. Hiermee is 2025 een eerste start gemaakt. Samen met partners als het Rijk, Provincie Noord-Brabant, Enexis en het bedrijfsleven worden publiek-private realisatieteams rondom de opgaven ingericht. Door het inzetten van casemanagement en/of expertise op projectniveau en dit te ontsluiten voor de 21 gemeenten, worden (grootschalige) projecten aangejaagd en realisatie versneld. Het Realisatieteam wonen is in april gestart en zal gefaseerd uitgerold worden in 2025, Realisatieteam mobiliteit en Energie-infrastructuur zijn voorzien in de tweede helft van 2025, Realisatieteam werklocaties is beoogd in 2026.</p> <p>Het Rijk heeft als cofinanciering €5 mln t/m 2030 (looptijd convenant Beethoven) toegezegd voor het Realisatiebedrijf MRE.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken en ondersteunen rol Algemeen Bestuur en poho's vanwege verbinding portefeuillehouder/college/ raad. • Versterken en strategisch ondersteunen (vice-) voorzitters poho-overleggen. • Zorgdragen voor uniforme, tijdige en consequente agenda's en verslagen, informatievoorziening, kennisdeling en (strategische) communicatie van en naar onze bestuurlijke gremia (Algemeen en Dagelijks Bestuur, poho's, raden en Raadstafel21) en de diverse ambtelijke gremia. • In stelling brengen van de Raadstafel21, raden en griffies m.n. door tijdige, uniforme en consequente informatievoorziening, om de adviesrol van de Raadstafel21 richting het Algemeen Bestuur en de positie van de raden te versterken. • Het creëren/aanscherpen en delen van nuttige handvatten om de onderlinge samenwerking te verbeteren, zoals een bestuurs- en communicatiekalender, strategische communicatie. • Het organiseren en faciliteren van diverse bijeenkomsten, zoals de Regioconferenties, coördinatie van de Omgevingsdagen en ondersteuning bij bijeenkomsten van de Raadstafel21; het organiseren en faciliteren van allerlei structurele 		<p>Het Algemeen Bestuur is in positie gebracht en geïnformeerd over regiobrede ontwikkelingen en actuele onderwerpen, zoals de stand van zaken in de uitvoering van de Brainportdeal en Beethoven, de bovenregionale samenwerking en Gulbergen, en een integrale toelichting vanuit de voorzitters van de poho's.</p> <p>De Kalender 2025 is opgesteld, waarin de planning is opgenomen van bestuurlijke processen en communicatie- en kennisdelingsmomenten. De actuele planning bestuurlijke processen zijn gedeeld met o.a. bestuursadviseurs, raadsgriffiers en Raadstafel21. Openbare informatie is gepubliceerd via de website, sinds dit jaar ook de verslagen van het portefeuillehoudersoverleg.</p> <p>De Raadstafel21 heeft een adviesrol richting het Algemeen Bestuur vervuld. Daarnaast heeft de Raadstafel21 actief bijgedragen aan de voorbereiding van de Regioconferenties en waardevolle input geleverd voor de processen rondom de regionale opgaven.</p> <p>Er zijn in 2025 twee Regioconferenties georganiseerd, tevens is over Verstedelijking en Mobiliteit een aparte conferentie georganiseerd.</p> <p>Bestuursadviseurs zijn afgelopen jaar beter in positie gebracht om aan de voorkant te adviseren en mee te bepalen hoe regionale werkwijzen en processen eruit moeten zien,</p>

<p>overlegvormen (Algemeen en Dagelijks Bestuur, poho's, Raadstafel21, overleg gemeentesecretarissen, bestuursadviseurs, etc.), en het organiseren van structurele en incidentele (digitale) sessies om ambtenaren en/of bestuurders mee te nemen op inhoud en proces van de ontwikkelingen in MRE-verband.</p> <ul style="list-style-type: none"> De bestuursadviseurs nemen als ambtelijk gremium, onder voorzitterschap van de MRE-organisatie, een voortrekkersrol in het doorlopende proces om de onderlinge samenwerking te optimaliseren. 		<p>o.a. in gezamenlijke werksessies.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud Gemeenschappelijke Regeling en doorlopen bijbehorend proces (actualisatie archiefbepalingen). Opleveren P&C-producten (kadernota, begroting, bestuursrapportages, jaarrekening) volgens de gemaakte afspraken. 		<p>Het Algemeen Bestuur heeft besloten voor de archiefbepalingen een separate procedure te starten. Uitgangspunt is één wijzigingsvoorstel op te stellen. De nieuwe Archiefwet, het Archiefbesluit en de Archiefregeling zijn echter nog niet vastgesteld. Indien andere ontwikkelingen om aanpassing vragen, worden deze zoveel mogelijk meegenomen.</p> <p>De P&C-documenten zijn conform de gemaakte afspraken opgeleverd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Opstarten en doorlopen proces om te komen tot nieuwe Regionale Agenda 2027-2030. Opstarten en doorlopen proces om te komen tot nieuw Werkprogramma 2027-2028 (in lijn met nieuw samenwerkingsakkoord). 		<p>Het proces om te komen tot een nieuwe regionale agenda is gestart. De eerste stap hierin is het opleveren van het Overdrachtsdocument, dat op 17 december door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.</p> <p>Ter ondersteuning is een nieuw magazine uitgebracht, waarin betrokken bestuurders zijn geïnterviewd en aanvullende context en achtergrondinformatie wordt geboden. Het Overdrachtsdocument is hierin opgenomen. Begin januari is het document gedeeld met alle raden en colleges.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Doorlopen ontwikkelproces Gulbergen tot één integraal gebiedsplan. Het proces hiervoor en de meest actuele stappen zijn terug te vinden op https://www.gulbergen.nl. 		<p>In december 2025 heeft MRE een aanbestedingsprocedure gestart voor de verkoop van het noordelijk deel van Gulbergen. Naar verwachting zal het met deze aanbesteding mogelijk zijn op korte termijn het eigendom van het noordelijk deel van het landgoed over te dragen. Voor het zuidelijk deel van het landgoed verwachten wij in 2026 een definitieve invulling ter besluitvorming te kunnen voorleggen.</p>
---	---	--

Regionaal perspectief 2040

Wat willen we bereiken?

- Een overkoepelend langetermijnperspectief, 'regionaal perspectief 2040' dat op strategisch niveau inzicht geeft in de verwachtingen, consequenties en aandachtspunten voor de vijf hoofdogaven.
- Opzetten en onderhouden van nauwe samenwerking met (boven)regionale partners – waaronder Provincie, Rijk, EU en nabijgelegen gemeenten/regio's – ten behoeve van toename resultaatrealisatie in onze inhoudelijke programma's.

Wat hebben we hiervoor in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p>Het uitvoeren van ons Samenwerkingsakkoord 2023-2026 heeft de hoogste prioriteit. De vijf hoofdogaven en bestaande strategische lijnen blijven centraal staan. We gaan als regio meer sturen om, waar mogelijk versneld, te realiseren wat we hebben afgesproken. Indien nodig kan worden bijgestuurd en kunnen concrete kansen worden gepakt; zie bijvoorbeeld de herijking van het landelijk gebied en de verkenning voorzieningen, maar ook de bovenregionale samenwerking en Beethoven.</p>		<p>De uitvoering van onze Regionale Agenda 2023-2026 (het 'Samenwerkingsakkoord') staat samen met de uitvoering van de afspraken in de Brainportdeal en het Convenant Beethoven met stip op één qua prioriteiten. De realisatie en versnelling daarvan blijft centraal staan, waarbij tegelijkertijd kansen worden gepakt om de druk op de regio te verlichten of te herprioriteren, zoals bijvoorbeeld met de verkenning voorzieningen, de herijking van het landelijk gebied en de bovenregionale samenwerking.</p> <p>Op de Rijk-Regio afspraken in het kader van de Brainportdeal (2022) en Beethovenconvenant (2024) is in 2025 actief gestuurd door de Coördinatiegroep BO-Brainport, waarin ook de MRE op directeursniveau zitting heeft, en aan de hand van het Uitvoeringsprogramma 2025. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2026 apart gecommuniceerd. Over het algemeen is</p>

		de voortgang goed.
<p>Het versterken van de bovenregionale samenwerking conform het principebesluit van het Algemeen Bestuur (3 juli 2024) gericht op het realiseren van de hoofdopgaven langs de volgende lijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het maken van concrete samenwerkingsafspraken met de gemeenten Weert en Meierijstad en mogelijk Venlo en op basis daarvan een concrete uitvoeringsagenda vaststellen en uitvoeren; • Het verdiepen van de verkenning van de mogelijke samenwerking met de grensregio's in Vlaanderen gericht op een gezamenlijke samenwerkingsagenda; • Het verkennen van samenwerkingsthema's met Tilburg en mogelijke andere steden/gemeenten. 		<p>Het versterken van de bovenregionale samenwerking loopt geheel volgens planning.</p> <p>De samenwerkingsagenda's en regelingen met Weert, Meierijstad en Venlo zijn na het doorlopen van een zienswijzenprocedure akkoord bevonden door het Dagelijks en Algemeen Bestuur. De samenwerkingen gaan daarmee officieel van start per 1 januari 2026.</p> <p>De bovenregionale samenwerking met de Vlaamse grensregio's de Antwerpse Kempen en Belgisch Limburg is na een verdiepende verkenning op directeursniveau steeds verder geconcretiseerd tot een gezamenlijk samenwerkings-charter en onderliggende werkagenda. Deze zijn in november door de poho's besproken en vervolgens in een bestuurlijk overleg met de Vlaamse grensregio's verder afgestemd. De volgende stap is voorzien in Q1 2026.</p> <p>De regelmatige dialoog met Tilburg en Den Bosch verloopt positief. Op een hoger abstractieniveau wordt er door de MRE samen met o.a. Provincie Noord-Brabant en Provincie Limburg gewerkt aan eerste processtappen om over regio- en provinciegrenzen heen betere afspraken te maken hoe we met de (bovenregionale) opgaven van de MRE om kunnen gaan. Dit is ook een gebiedsgericht ontwikkelpad in de actualisatie van het MIRT-onderzoek.</p>
<p>Het positioneren van de regionale belangen op (boven-) regionale strategische overlegtafels om gewenste besluitvorming, middelen en andere bijdragen vanuit het Rijk naar de regio te krijgen, en gecoördineerde inbreng regio aan de provinciale en Rijkstafel(s), waaronder het BO-Brainport en het bijbehorende coördinatieoverleg.</p>		<p>MRE heeft stevig geïnvesteerd in het (boven)regionale netwerk om de regionale belangen goed te kunnen borgen en besluitvorming, middelen en andere bijdragen naar de regio te krijgen. De contacten met sleutelspelers bij Rijk, Provincie Noord-Brabant en Limburg en andere stakeholders zijn versterkt, waardoor de MRE-directeur inmiddels ook aansluit bij het BO Brainport en de MRE veel actiever meestuurt op de agendavorming en besluiten in Rijk-regio overleggen als het BO Brainport, het BO MIRT en het BO Leefomgeving. Dit</p>

		heeft onder andere geleid tot concrete voorstellen m.b.t. voorzieningen, netcongestie en uitvoeringskracht, en het proactief onder de aandacht brengen van knelpunten of andere voor de regio belangrijke lobby's (bijv. aanwijzing grootschalige woningbouw Helmond en de Spoorknop Eindhoven).
Het verkennen van mogelijkheden voor benutten Europese, Rijks- en provinciale regelingen voor realisatie van (onderdelen van) ons samenwerkingsakkoord.		MRE zet samen met regionale partners in op het benutten van regelingen t.b.v. onze realisatie. Zo lopen er gesprekken met de Europese Investeringsbank (EIB) over mogelijke financieringsinstrumenten voor regionale opgaven en wordt de toegevoegde waarde van Europese subsidies getoetst voor diverse projecten (e.g. ELENA, Interreg). Ook worden gesprekken gevoerd met partners in het BO Brainport t.b.v. regelingen om de uitvoeringskracht te vergroten. Om dit verder te brengen is een versterkte aanpak nodig. Het Dagelijks Bestuur heeft het ontwikkelperspectief 'Financiële regionale strategie' omarmd. In 2026 ligt er een uitgewerkt plan van aanpak hoe de benodigde investeringsportefeuille van de regio op te bouwen.

Regionale aanpak brede welvaart

Wat willen we bereiken?

- Gezamenlijk beeld brede impact schaa sprong op brede welvaart voor de regio.
- Afwegingskader brede welvaart voor beleidsontwikkeling op korte én lange termijn binnen de vijf opgaven.

Wat hebben we hiervoor in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Het afronden van het verkennende onderzoek, samen met het Rijk, naar het huidige en gewenste voorzieningenniveau en de 'gap' daartussen. Op basis van de uitkomsten een strategie met oplossingsrichtingen bepalen. Dit vervolgens uitwerken in een uitvoeringsprogramma, waarbij het leidmotief 'brede welvaart' een concrete vertaling krijgt gericht op een groei in 		Verkennend onderzoek naar gewenste voorzieningenniveau is afgerond. Ook is een regionale uitvoeringsstrategie voorzieningen met de 21 gemeenten uitgewerkt. Zie uitgebreide toelichting onder economie.

balans (zie ook deelprogramma Regionaal perspectief 2040).		
<ul style="list-style-type: none"> MRE-organisatie participeert in het nationaal netwerk brede welvaart en maakt actief gebruik van onderzoeken op nationaal en provinciaal niveau, waarmee de schaa sprong in de breedte van brede welvaart wordt gerealiseerd. MRE-organisatie maakt deze informatie toegankelijk voor alle 21 gemeenten en zet actief in op kennisdeling. 		We nemen deel aan het Netwerk Brede Welvaart. Door uitvoering te geven aan de regionale opgaven dragen we bij aan het versterken van de brede welvaart in de regio. Met behulp van de Brede welvaartsmonitor en het onderzoek naar brede welvaart van de Provincie Noord-Brabant volgen we nauwlettend of de brede welvaart zich in de gewenste richting ontwikkelt.
<ul style="list-style-type: none"> De regio is in staat om op een integrale wijze sturing te geven aan beleidskeuzes, welke een ontwikkeling van brede welvaart voor de regio stimuleren. 		Er is een koplopersgroep gestart, bestaande uit ambtenaren uit de regio. Zij zullen, ondersteunt door de MRE-werkorganisatie, ervoor zorgen dat brede welvaart verankerd wordt in de Regionale Agenda 2027-2030.
<ul style="list-style-type: none"> Een plan van aanpak op welke wijze brede welvaart inhoud kan krijgen in de regionale opgaven. Daarbij is de praktische toepassing van het perspectief brede welvaart leidend. MRE-organisatie zoekt daarbij actief samenwerking met o.a. de universiteit Tilburg vanwege hun onderzoeksfocus op publieke governance en brede welvaart. Monitoring en evaluatie: MRE-organisatie geeft jaarlijks duiding (d.m.v. bestuursrapportage) aan de brede welvaartsindicatoren, 		Afgesproken is dat de Koplopersgroep brede welvaart deel zal nemen aan de Academische werkplaats brede welvaart. Zij zullen hierin de voor onze regio relevante opgaven inbrengen en zorgen dat de inzichten en lessen, die daaruit voortkomen worden teruggebracht naar de regio.

Financiële realisatie 2025

Regionale strategie en samenwerking

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Personele kosten	3.641.008	3.117.183	523.825
Programmakosten	275.082	429.902	-154.820
Lasten	3.916.090	3.547.086	369.004
Baten	5.474.172	4.529.385	944.787
Saldo	1.558.082	982.299	575.782

Landgoed Gulbergen

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Personele kosten	142.740	158.413	-15.673
Programmakosten	825.000	935.865	-110.865
Lasten	967.740	1.094.278	-126.538
			0
Baten	617.740	420.876	196.864
Saldo	-350.000	-673.402	323.402

Ruimte en wonen

Hoofdoopgave

De groei van de economie, moet gepaard gaan met een duurzame groei van de woningbouwmarkt, het mobiliteitssysteem, de werklocaties en overige elementen van de fysieke leefomgeving. Op de woningbouwmarkt zijn reeds tekorten en mede gezien de verwachte groei van de regio is er een noodzaak om de woningbouw te stimuleren en te versnellen. Voor onze opgaven werken wij samen met partners binnen en buiten de regio. Denk hierbij aan het Rijk, Provincie, waterschappen, woningbouwcorporaties en marktpartijen, maar ook met gemeenten en regio's buiten onze eigen gemeenten.

Opgave Werkprogramma 2025

Sturing en organisatie Programma ruimte en wonen

Wat willen we bereiken?

- Binnen de regio is er bij bestuurders, raadsleden en ambtelijk draagvlak voor de doelen en ambities t.a.v. Programma ruimte en wonen.
- Heldere en efficiënte governance.
- Goed functionerend Programmabureau ruimte en wonen.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2025?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bestuurlijke vakoverleggen ruimte en wonen in de regio ten behoeve van bestuurlijk draagvlak, bestuurlijke koers en de bestuurlijke aansturing. • Organiseren van de Omgevingsdag. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen raden in de ontwikkelingen op het gebied van ruimte en wonen. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen ambtelijke organisaties in de ontwikkelingen op het gebied van ruimte en wonen.		Dit loopt conform planning Bestuurlijk en ambtelijk zijn reguliere overleggen en kennissessies georganiseerd. Het betrekken van de gemeenteraden is verlopen via de bredere Regioconferentie in juni en via een aparte Beethoven-bijeenkomst op 17 september.
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Voeren secretariaat BAG Verstedelijking, Stuurgroep Woondeal en Organisatie Omgevingsdag. • Annoteren regionale bestuurlijke afvaardiging in bestuurlijke		Dit verloopt conform planning met onder meer drie keer de BAG Verstedelijking en zes keer een Stuurgroep Woondeal, de Omgevingsdag heeft plaatsgevonden op 3 juli en 4 december.

gremia BAG Verstedelijking, BO Verstedelijking en Mobiliteit, Stuurgroep Woondeal, Stuurgroep Novex Stedelijk Brabant, BO Brainport, Omgevingsdag, BO Leefomgeving/BO MIRT en andere bestuurlijke overleggen met afvaardiging vanuit de MRE.		
<ul style="list-style-type: none"> Conform de samenwerkingsovereenkomst de inzet, werkwijze en takenpakket van het Programmabureau ruimte en wonen. 		Conform afspraak is een programmaopzet uitgewerkt voor Ruimte en Wonen.

Regievoering en strategische sturing regionale woningbouw

Wat willen we bereiken?

- Een aantrekkelijke en toekomstbestendige woningbouwmarkt, passend bij de regionale woonbehoefte.
- Het versnellen van de woningbouwproductie.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2025?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Woningbouwregie voeren op basis van gemonitorde data en hiermee sturen op kwaliteit en kwantiteit. 		In 2024 is de Woningbouwmonitor live gegaan voor intern gebruik en in mei 2025 is de regionale publieke monitor live gegaan. Inmiddels zijn 14 van de 21 gemeenten ook live met hun publieke monitor.
<ul style="list-style-type: none"> In de regio zetten we in op het combineren van realisatie nieuwbouw en herstructurering en transformatie van de bestaande voorraad. 		De focus in de regio ligt momenteel met name op de realisatie van nieuwbouw om de kwantitatieve opgave adequaat op te pakken. Ten behoeve van het beter benutten en herstructureren van de bestaande voorraad is in samenwerking met de Provincie de potentie inzichtelijk gemaakt door middel van een 'Beter benutten scan Noord- Brabant'. De Stuurgroep Woondeal heeft besloten om het onderwerp 'bestaande voorraad' verder op te pakken. Dit moet concreet worden vormgegeven in 2026.
<ul style="list-style-type: none"> MRE-organisatie stuurt op thematieken zoals woonzorg, doelgroepenhuisvesting, duurzaamheid, procesoptimalisatie 		Regionaal is een onderzoek afgerond naar de woningmarkt-informatie en het thema woonzorg. De resultaten geven inzicht in de woningbouwbehoefte en

<p>en voert regie op het woningbehoefteonderzoek.</p>		<p>doelgroepenhuisvesting. In september zijn er duidingssessies georganiseerd met experts uit het werkveld. Het conceptonderzoek is besproken in november 2025, waarbij de verwachting is uitgesproken dat in begin 2026 het onderzoek definitief wordt opgeleverd en een vervolgaanpak wordt voorgesteld. Voor de procesoptimalisatie zijn de onderwerpen 'parallel plannen' en 'standaardisatie' opgestart.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Afsprakenkaders afstemmen en voortgang rapporteren t.o.v. de realisatie en uitvoering van de regionale woondeal en herijking. 		<p>Regionaal zijn de kaders bestuurlijk en ambtelijk zorgvuldig afgestemd. Hiervoor zijn diverse projecten actief waaronder urgentieregeling, begrippenlijst, informatiedeling, woonzorg en positie woningcorporaties.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Versnellen van nieuwbouw passend bij de Ontwikkelstrategie ZOB en de (herijkte) woondeal. 		<p>De Stuurgroep Woondeal heeft in december ingestemd met de herijkte Woondeal. Deze wordt begin 2026 bekrachtigd. Belangrijk hierin zijn de aangepaste woningbouwaantallen op basis van Beethoven en het toevoegen van kritische succesfactoren (zoals netcongestie).</p> <p>De planvorming is toegenomen passend bij de beoogde aantallen en wordt structureel verwerkt in JUNO. De planvoorraad is inmiddels op gewenst niveau, daarmee is een belangrijke stap genomen. Echter zijn er veel factoren die woningbouw kunnen vertragen, waardoor nog onzeker is of het tempo van realisatie hierdoor voldoende omhooggaat. Zie ook uitwerking Beethoven Woningbouwversnelling (onderstaand) als financieel instrument om realisatie van nieuwbouw te stimuleren.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Oplossingsgericht samenwerken voor versnelde resultaatrealisatie, o.a. in de vorm van een adviserend versnellingsteam. 		<p>In 2024 is een adviserend versnellingsteam gestart. Uit de evaluatie bleek dat bijstelling gewenst is. De Stuurgroep Woondeal heeft besloten tot herinrichting naar een Regionale Versnellingstafel.</p> <p>De opzet van de Regionale Versnellingstafel is in lijn gebracht met de landelijke operatie, met aandacht voor monitoring op regionaal niveau en het samenbrengen van lokale initiatieven. Deze tafel kent een publiek-private structuur en is operationeel vanaf december 2025.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Opzet en uitvoering van een financiële regeling onder Convenant Beethoven om de woningbouw te versnellen. 		<p>Samen met de partners zijn twee subsidieregelingen opgezet. Met behulp van het Ondersteuningsteam is samen met de 21 gemeenten gewerkt aan voorbereidende gemeentelijke proposities en heeft het team ondersteund bij gemeentelijke subsidie-aanvragen voor de eerste tranche.</p> <p>De eerste tranche van de GREX en VEX-regelingen is inmiddels afgerond. Het Dagelijks Bestuur beslist hierover in januari. De verwachting is dat het beschikbaar gestelde budget voor de eerste tranche van de beide regelingen volledig wordt benut en geschikt aan aanvragen voor in totaal ca. 4.000 nieuwbouwwoningen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> De MRE-organisatie werkt toe, vanuit opdracht Beethovendeal, naar oplossingsgerichte Publiek-Private Samenwerkingen (PPS) die de versnelling woningbouw mede realiseren en de gemeenten helpt in hun woningbouwopgave. 		<p>In april 2025 is het Realisatieteam wonen gestart. Het team wordt o.a. gefinancierd vanuit het Brainport Partnerfonds en is onderdeel van Realisatiebedrijf MRE. Het Realisatieteam wonen is begonnen aan zijn eerste concrete casuïstiek, en in de pijplijn wordt er meer verwacht. Het realisatieteam haalt structureel concrete casuïstiek op en met werkt met alle betrokken stakeholders samen om woningbouwprojecten naar de volgende fase te brengen.</p>

Regionale Ontwikkelstrategie 2030-2040

Wat willen we bereiken?

- Doorontwikkelen van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant en benutten als een integraal ruimtelijk sturingsinstrument voor de regio.

Wat hebben we hiervoor gedaan in 2025?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p>Ontwikkeling van een instrument of afwegingskader, op basis van de ontwikkelstrategie, dat voor lokale en regionale ontwikkelingen toepasbaar is als hulpmiddel bij het maken van integrale keuzes.</p>		<p>Dit moet worden meegenomen bij de doorontwikkeling van de Ontwikkelstrategie. Er is prioriteit gegeven aan de actualisatie van het MIRT-onderzoek, waardoor de doorontwikkeling nog niet verder is opgepakt dan enkele voorbereidende gesprekken. Vanaf begin 2026 wordt dit actief opgepakt.</p>

<p>Verrijken en actualiseren van de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.</p>		<p>De actualisatie van het MIRT-onderzoek vormt de belangrijkste input hiervoor. Het onderzoek is opgeleverd en in januari 2026 maken Rijk en regio hier vervolgspraken over.</p> <p>Voor de doorontwikkeling van de Ontwikkelstrategie zijn eerste gesprekken gevoerd om de vraag goed te definiëren. Dit is voorbereidend. Het daadwerkelijke traject voor verrijking en actualisatie worden opgezet in 2026.</p>
<p>Uitvoeren van de afspraken uit de ontwikkelstrategie.</p>		<p>Op gebied van wonen, werken en mobiliteit, en door middel van subregionale uitwerkingen, zijn de afspraken uit de Ontwikkelstrategie uitgevoerd.</p>
<p>Het borgen van de samenhang tussen de ontwikkelstrategie en andere ruimtelijke opgaven die vanuit de andere beleidsthema's spelen op regionale schaal, waarbij het perspectief van brede welvaart het richtinggevende kompas is.</p>		<p>De Ontwikkelstrategie vormt het richtinggevende kompas bij onder meer wonen, mobiliteit, werklocaties en voorzieningen. Hiervoor zijn in 2025 werksessies zowel ambtelijk als bestuurlijk gehouden om de koppelkansen dan wel belemmeringen scherper in beeld te brengen. Ook is een start gemaakt met het werken met visuele kaarten.</p>
<p>De MRE-organisatie vervult een actieve rol in beleidsontwikkeling, lobby of anderszins, voor wat de ruimtelijke belangen van de regio met partners buiten de regio (zoals Rijk en Provincie) betreft.</p>		<p>In 2025 de lobbyrol van de MRE onder meer terug te zien bij trajecten met Rijk en regio over verdeling Rijksmiddelen, gesprekken over en een zienswijze op de Nota Ruimte, zienswijze op het Nationale Programma Ruimte voor Defensie, actualisatie van het MIRT-onderzoek, de bevestiging van de sociale huur, een brief aan het Rijk over het belang van kritische succesfactoren bij het naleven van de Woondeal, het proces richting subsidieaanvragen voor de Rijksmiddelen op gebied van wonen en mobiliteit (zogenaamde WOKT-middelen, die zijn toegewezen aan verschillende gemeenten in onze regio).</p>

Financiële realisatie 2025

Ruimte en wonen

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten	45.847	1.478.971	-1.433.124
Lasten	45.847	1.478.971	-1.433.124
			0
Baten	0	1.672.805	-1.672.805
Saldo	-45.847	193.834	-239.681

Mobiliteit Incl. GGA

Hoofdpogave

We geven een impuls aan de mobiliteitstransitie van de regio, met als doelen:

1. Het behouden en versterken van de economische kracht van de Brainportregio;
2. Het verbeteren van de brede welvaart in de regio.

De impuls is gericht op een mobiliteitstransitie. Opschaling van het bestaande systeem kan de mobiliteitsgroei niet opvangen. In meerdere opzichten zijn de grenzen bereikt van wat ruimtelijk, financieel en wat wet- en regelgeving betreft mogelijk is.

We realiseren een mobiliteitssysteem voor de hele regio, dat de economische groei van de regio mogelijk maakt én dat de regio beter bereikbaar maakt voor iedereen, de negatieve voetafdruk van mobiliteit beperkt, veiliger is en bijdraagt aan een betere leefomgeving en de gezondheid van de inwoners en de bezoekers van de regio.

Opgave Werkprogramma 2025

Sturing en organisatie Programma mobiliteit

Wat willen we bereiken?

- Binnen de regio is er bij bestuurders, raadsleden en ambtelijk draagvlak voor de doelen en ambities t.a.v. de mobiliteitstransitie.
- Heldere en efficiënte governance
- Goed functionerend Programmabureau mobiliteit.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bestuurlijke vakoverleggen mobiliteit in de regio ten behoeve van bestuurlijk draagvlak, bestuurlijke koers en bestuurlijke aansturing van de mobiliteitsopgave. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen raden in de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen ambtelijke organisaties in de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. 		<p>Op alle grote dossiers zijn bestuurlijke overleggen (BO's) ingeregeld. Daarnaast zijn op alle dossiers bestuurlijke trekkers aangewezen, die op de verschillende dossiers processen trekken en stroomlijnen. Raden zijn meegenomen via Regioconferenties en Raadstafel21. Daarnaast zijn raden geïnformeerd via informatiebrieven en afhankelijk van de dossiers zijn er gedurende het jaar meerdere raadsinformatie-bijeenkomsten georganiseerd.</p> <p>Via ambtelijk overleg mobiliteit (TOVER) zijn reguliere ambtelijke (inhoud) overleggen ingeregeld. Daarnaast lopen diverse overleggen via de regio, waaronder het kernteam (met regiocoördinatoren), Programma mobiliteit met Provincie Noord-Brabant en per dossier via de ambtelijke en bestuurlijke overleggen.</p> <p>Via nieuwsbrieven wordt gecommuniceerd, maar een communicatieplan is er (nog) niet.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Opstellen en uitvoeren communicatieplan. 		
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Voeren secretariaat BO Verstedelijking en Mobiliteit en/of BAG (bestuurlijke afstemmingsgroep) Mobiliteit Annoteren regionale bestuurlijke afvaardiging in bestuurlijke gremia BAG Mobiliteit, BO Verstedelijking en Mobiliteit, Smartwayz en BO Leefomgeving en/of BO MIRT. 	 	<p>Secretariaat BO V&M is belegd bij MRE, secretariaat van BAG Mobiliteit ligt bij Eindhoven.</p> <p>Programmamanager MRE schuift aan bij vergaderingen BAG Mobiliteit. Annotaties ten aanzien van bestuurlijke overleggen lopen. MRE annoteert ook de eventuele BO's op dossierniveau.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Conform de Samenwerkingsovereenkomst regionale mobiliteit (2024) completeren inrichting Programmabureau mobiliteit MRE. Evalueren inzet, werkwijze en takenpakket programmabureau. 	 	<p>Programmateam Mobiliteit is ingericht conform de SOK. maar vraagt met name nog veel aandacht op capacitaire invulling. Gelet op de ontwikkelingen t.a.v. mobiliteit zal de vraag naar capaciteit toenemen.</p> <p>Evaluatie van het Programma mobiliteit heeft constante aandacht. Het takenpakket voor dit en volgende jaren is opnieuw bekeken en met regiocoördinatoren besproken. Het is de intentie dat regiocoördinatoren een grotere bijdrage leveren op dossiers dan eerder, dat geeft het Programmabureau mobiliteit MRE (capaciteit) ruimte op veel dossiers van toegevoegde waarde te kunnen zijn.</p>

Regionale strategie mobiliteit

Wat willen bereiken?

- Inhoudelijke koers Regionale Mobiliteitsvisie actueel houden en kansen benutten t.b.v. realisatie ambities.
- Agenderen van de regionale strategische opgaven bij de Provincie en omliggende regio's, zodat we de intraregionale en (inter)nationale bereikbaarheid van de regio kunnen blijven verbeteren.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Monitoren nieuwe ontwikkelingen, in beeld brengen kansen hiervan voor de Brainportregio en vertalen naar impact op Regionale Mobiliteitsvisie en op te stellen MMMP. 		<p>Structureel en consequent vindt monitoring plaats op alle nieuwe ontwikkelingen. Dit gebeurt door TOVER-overleggen, Kernteamoverleggen, overleggen met Provincie Noord-Brabant, dossieroverleggen etc.</p> <p>Recent is met Programma ruimte een</p>

		aftrap gedaan om de defensie-ontwikkelingen (extra ondersteunende investeringen o.b.v. verhoogde NAVO-norm) te bezien in het licht van onze eigen opgaven. Het MMMP is inmiddels vastgesteld op de Omgevingsdag begin december 2025.
<ul style="list-style-type: none"> • Identificeren kansen bij Provincie en Rijk (MIRT) voor financiering om de ambities uit de Regionale Mobiliteitsvisie en op te stellen MMMP gerealiseerd te krijgen. 		De ambities vanuit de Regionale Mobiliteitsvisie zijn via het MMMP vertaald in KTM2 en restbudget A67. Er is blijvend aandacht voor financiële kansen bij Rijk (Provincie, maar ook elders (Europa, Europese fondsen)). Het lijkt voor de hand te liggen op korte termijn reeds te gaan kijken hoe wij een volgend pakket (uit MMMP) gereed kunnen krijgen voor uitvoering. Daarnaast zal breder gekeken moeten worden naar een volgende Rijk-Regiodeal om de uitdagingen van de MRE/Brainport op te kunnen vangen.
<ul style="list-style-type: none"> • Actualisatie MIRT-Onderzoek Brainport opstellen en vervolgspraken maken. 		De actualisatie MIRT is gereed en is een van de belangrijke bouwstenen voor BO MIRT-tafel. Op basis hiervan zullen de komende jaren diverse nieuwe programma's en/of projecten richting MRE komen. Keuzes hierin worden binnenkort besproken in Stuurgroep V&M.

Programmeren regionale mobiliteit

Wat willen bereiken?

- De regio heeft een Meerjarig Multimodaal Mobiliteitsprogramma 2040 (MMMP) met regionale mobiliteitsmaatregelen.
- Intensiveren samenwerking met omliggende regio's.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen en vaststellen van het MMMP 2040 samen met de Provincie. • Opstellen afspraken t.a.v. met name verkeersveiligheid, verkeersmanagement met 21 gemeenten, waterschappen Aa en Maas en De Dommel en 	 	Het MMMP is vastgesteld tijdens de Omgevingsdag begin december 2025. De regio heeft een oplossing gevonden bij te dragen aan het provinciebrede opererende Gedragsteam verkeersveiligheid. Taken en verantwoordelijkheden zijn/worden belegd bij Brainport Bereikbaar. Tevens is vanuit het Programmabureau MRE een trekker aangesteld op dit dossier. Hij neemt ook het onderdeel verkeersmanagement op zich en is

<p>Provincie in het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor 2026 en 2027.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vanuit het MMMP opstellen jaarplan mobiliteit MRE. 	●	<p>aanspreekpunt voor de Regionale Verkeersteams in Noord-Brabant. Uit MMMP volgt KTM2. Dat is in de basis een start van een jaarplanning en fasering tot 2030. Een Jaarplan mobiliteit is echter breder, immers meerdere dossiers vallen buiten de kaders van een KTM2. Een breder Jaarplan mobiliteit (werkprogramma) is vrijwel gereed en koppelt dossiers aan Programmabureau MRE, subregiocoördinatoren (en daar waar aan de orde specifieke beleidsambtenaren van de 21 gemeenten).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren programma's met omliggende regio's (Meierijstad en Weert/Venlo). 	●	<p>Met enkele gemeenten buiten de MRE zijn bovenregionale (samenwerkings)afspraken gemaakt. Besluitvorming heeft plaatsgevonden eind 2025. Hieruit kunnen programma's volgen. In de tussentijd wordt er al actief samengewerkt met deze gemeenten binnen bestaande gremia en in gezamenlijke projecten (e.g. N279, BRT, snelfietsroutes).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Verkennen opstellen programma's met nader te bepalen regio's, zoals Stedelijk regio Tilburg-Breda en Vlaanderen. 	●	<p>Met Vlaanderen zijn gesprekken opgestart, en binnen het dossier OV wordt ook gesproken met andere regio's (daar waar het met name de grensoverschrijdende verbindingen betreft).</p>

Coördinatie uitvoering – Korte termijn aanpakken

Wat willen bereiken?

- Schonere, gezondere en veiligere mobiliteit in de regio, door het realiseren van programma's en projecten die opgenomen zijn in het MMMP.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Aansturen, coördineren, beheren en verantwoorden van de korte termijn programma's Bereikbaarheidsakkoord, Korte Termijn Maatregelen uit de Brainportdeal (KTM1), Korte Termijn Maatregelen uit de Beethovendeal (KTM2) door de MRE-organisatie. Specifiek aandacht voor besluit t.a.v. Regionale Mobiliteitshubs, over ontwikkelmodel tav realisatie, exploitatie en beheer. 	●	<p>KTM2 doorloopt nu het besluitvormingsproces (portefeuillehoudersoverleg heeft ingestemd, gaat via Stuurgroep Verstedelijking en Mobiliteit naar BO MIRT).</p> <p>Hierin gaat het A67 restbudget (als ook een KTM-pakket) mee. KTM2 wordt na de jaarwisseling ter vaststelling aangeboden aan de raden van de 21 gemeenten.</p> <p>Voor KTM1 vindt momenteel inrichting plaats van de backoffice (subsiestromen).</p> <p>Voor zowel KTM 1 als 2 (en A67) wordt eind van dit jaar gewerkt aan het finaliseren van de financiële afspraken.</p>

		Vanuit KTM1 zijn de eerste middelen beschikbaar gesteld om de Brainporthub bij Best verder te brengen. Brainporthubs zijn een belangrijk onderdeel van de nodige mobiliteitstransities, maar moeten zorgvuldig stap voor stap verder worden gebracht.
<ul style="list-style-type: none"> MRE-organisatie stuurt de uitvoeringsorganisatie Brainport Bereikbaar aan. 		<p>MRE is, samen met Provincie Noord-Brabant, opdrachtgever. Structureel vinden opdrachtgeversoverleggen plaats, waarin strategie en inzet Brainport Bereikbaar besproken worden. Brainport Bereikbaar wordt onderdeel van het Realisatiebedrijf MRE, om de inzet op gedrag- en werkgeversafspraken meer in lijn te brengen met de realisatie-opgaven. Vanuit MRE zal de komende jaren strakker gestuurd worden op de resultaten van de verschillende initiatieven, om hieruit de goede lessen te trekken. Uiteindelijk willen we de goede lessen trekken uit de gezamenlijke inzet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> De MRE-organisatie werkt toe, vanuit opdracht Beethovendeal, naar oplossingsgerichte Publiek-Private Samenwerkingen (PPS), die de versnelling op mobiliteit mede realiseren en de gemeenten helpt in hun opgave. 		<p>Het Realisatieteam mobiliteit is opgericht en ingericht als onderdeel van het Realisatiebedrijf MRE. Zo is er een projectteam ingericht specifiek rondom de Brainporthubs en (zie bovenstaand) is het Programmteam Brainport Bereikbaar onderdeel van het bredere Realisatieteam mobiliteit. Doorontwikkeling in 2026 vraagt een inzet op het casemanagement aanscherping, met name op de voortgang en eventueel oplossen van hick ups rondom de realisatie van (snel)fietspaden.</p>

Financiële realisatie 2025

Mobiliteit, incl. GGA

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten			0
- Faciliteren regionale samenwerking	45.847	750.168	-704.321
- GGA	70.000	0	70.000
Lasten	115.847	750.168	-634.321
- Faciliteren regionale samenwerking	0	741.673	
- GGA	70.000	70.000	
Baten	70.000	811.673	-741.673
Saldo	-45.847	61.506	-107.353

Energietransitie

Hoofdpogave

Onze regio wil **uiterlijk in 2050 klimaatneutraal** zijn en als tussenstap in 2030 minimaal 55% minder CO2 uitstoten dan in 1990. Daarbij moeten onze inwoners en bedrijven kunnen **vertrouwen op een toekomstbestendig en betrouwbaar energiesysteem**.

Opgave Werkprogramma 2025

Sturing en organisatie Programma energietransitie

Wat willen we bereiken?

- Draagvlak bij bestuurders, raadsleden en ambtenaren draagvlak voor de ambities en doelen in het Programma energietransitie.
- Regionale belangen op het terrein en van energietransitie behartigd bij Rijk, Provincie en netbeheerders.
- Inzicht in voortgang op de afgesproken ambities in de RES 1.0.
- Meer bekendheid over innovatieve pilots op het gebied van energietransitie in de regio.
- Aanpak krapte op de arbeidsmarkt in de energietransitie (hierover meedenken).

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bestuurlijke vakoverleggen energietransitie in de regio ten behoeve van bestuurlijk draagvlak, bestuurlijke koers en bestuurlijke aansturing van de opgave energietransitie. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen raden in de ontwikkelingen op het gebied van energietransitie. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen ambtelijke organisaties in ontwikkelingen op het gebied van energietransitie. • Opstellen en uitvoeren communicatieplan. • Voorbereiding RES 2.0. • Inzet communicatie om te zorgen voor draagvlak en kennisdeling: <ul style="list-style-type: none"> - Organisatie bijeenkomsten, workshops en trainingen, in samenwerking met onze 		<p>5x Stuurgroep energietransitie 4x Portefeuillehoudersoverleg energietransitie</p> <p>Webinar voor raadsleden georganiseerd op 25 juni</p> <p>Elke 6 weken Programmteam energietransitie en Ambtelijk overleg energietransitie 2x brede Samenwerkdag energietransitie voor ambtenaren 1x bijeenkomst Adviesgroep RES (met maatschappelijke partners)</p> <p>Met Programmteam energietransitie is procesplan RES 2.0 uitgelijnd. Bovendien zijn afspraken gemaakt over een meer directe betrokkenheid bij de strategische lijnen.</p> <p>Communicatie-acties o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wekelijkse nieuwsbrief voor ambtenaren - 3x nieuwsbrief stakeholders - kalender op online platform energiewerkplaats - website www.energieregionre.nl actueel - ondersteuning samenwerking via Teams omgeving

<p>partners zoals Provincie en Enexis.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nieuwsbrieven (voor ambtenaren en stakeholders). - Kennisdeling via website en Teams-omgeving. 		<ul style="list-style-type: none"> - bijeenkomst over natuurinclusief ontwikkelen van zonne- en windparken - tweewekelijks vragenuurtje voor ambtenaren over natuurvriendelijk isoleren - kennisdeelsessies verduurzaming bedrijventerreinen - masterclass over energiemonitoring-masterclass energiemarkt - bijeenkomst aanpak energiearmoede
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelname aan Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE), met Provincie, waterschappen, netbeheerders en de andere 3 Brabantse regio's, en het ambtelijk vooroverleg. • Deelname aan nationaal bestuurlijk RES-Beraad. 		<p>Voorzitter heeft deelgenomen aan BBOE; ambtelijk voorbereid in het Coördinatieoverleg Energie. Voorzitter heeft deelgenomen aan het landelijke bestuurlijk RES-beraad.</p> <p>In het BO Brainport zijn daarnaast aanvullende afspraken gemaakt met het Rijk, Provincie en regio. Dit zijn o.a. afspraken over het voorbereiden van een tweede NMIEK project, het instellen van een regionaal versnellingsfonds voor hoogspanningsstations en het onderschrijven van het belang van het regionale waterstofnetwerk.</p>
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoring voortgang op ambities uit de RES 1.0, op basis van een online dashboard. • Opstellen en uiterlijk 1 juli 2025 opleveren 'Voortgangsrapportage RES' aan het Rijk op basis van ons online dashboard. De resultaten van de monitor zijn afgestemd met externe partijen, zoals de RES Adviesgroep. • Opstellen en in het voorjaar van 2026 opleveren van een 'Voortgangsrapportage RES light' ten behoeve van de eigen bestuurders en raadsleden, op basis van ons online dashboard. 		<p>Monitoring actueel op het online Dashboard RES MRE. Voortgangsrapportage RES MRE 2025 vastgesteld; is ter informatie gedeeld met alle colleges en naar het Nationaal Programma RES gestuurd. De volksvertegenwoordigers (van gemeenten, Provincie en waterschappen) zijn geïnformeerd via een informatiebrief en een webinar.</p>
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p>		<p>Periodiek is aandacht voor innovaties in de wekelijkse nieuwsbrieven voor onze ambtenaren. In het Portefeuillehoudersoverleg</p>

<ul style="list-style-type: none"> Delen van innovaties via nieuwsbrieven en bijeenkomsten (i.s.m. Brainport Development) Onder de aandacht brengen van het MRE Stimuleringsfonds. 		energietransitie van september is een presentatie gegeven over het Stimuleringsfonds.
<ul style="list-style-type: none"> Input leveren/meedenken bij de Human Capital Agenda van de arbeidsmarktregio's in samenwerking met Brainport Development. 		In het Ambtelijk overleg energietransitie is een presentatie gegeven over de Human Capital agenda klimaatbanen. De coördinatie hiervan ligt bij de arbeidsmarktregio's.

Energiesysteem

Wat willen we bereiken?

- Zorgen voor samenhang van regionale (ruimtelijke/economische) ontwikkelingen met het (toekomstige) energiesysteem.
- Versnelling van de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk in de regio.
- Meer inzet en opschaling van slimme oplossingen om het elektriciteitsnetwerk efficiënter te benutten.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> De ontwikkeling van een regionale strategie en afspraken over de inzet van alternatieve energiedragers voor woningbouw, (proces)industrie en de glastuinbouw: <ul style="list-style-type: none"> collectieve warmtebronnen waterstof groen gas grootschalige batterij(opslag) 		<p>Haalbaarheidsstudie van het waterstofnet is opgeleverd in april 2025. De vervolgstap is een systeemstudie samen met de bedrijven en Enexis. De beoogde oplevering hiervan is begin 2026. De gemeente Eindhoven gaat een aanvraag indienen om de regionale aansluiting mee te laten nemen in het ontwerp van de Delta Rhine Corridor. De aanpak richt zich in 1e fase op het voorzien van waterstofrichting de procesindustrie in het stedelijk gebied.</p> <p>Voor groen gas is een uitvraag gedaan voor een potentieonderzoek groen gas in onze regio; dit zal starten in 2026. Daarnaast is een coalitie van gemeenten actief op het thema groen gas (zie verder onder thema warmte).</p> <p>We werken met een gemeente aan een individuele casus van grootschalige batterijopslag. Voor collectieve warmte oplossingen: zie thema warmte.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Als eerste stap naar een integrale (ruimtelijke) programmering voor de regio meenemen van de energieopgave in de actualisatie van het MIRT-onderzoek 'Verstedelijking en mobiliteit Brainport 2040'. De MRE-organisatie en gemeente Eindhoven trekken hierbij gezamenlijk op. Hierbij besteden we ook nadrukkelijk aandacht aan een toekomstbeeld voor de energie-infrastructuur voor na 2035. 		<p>Er is een onderzoek uitgevoerd naar de benodigde energie-infrastructuur voor de ruimtelijke ambities binnen MRE, in nauwe samenwerking met Provincie en Enexis. Dit is de inbreng geweest binnen de actualisatie van het brede MIRT-onderzoek Verstedelijking en Mobiliteit Brainport 2040.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen MRE-organisatie met partners over oplossingen voor de netcongestie op korte en langere termijn. Er wordt intensief samengewerkt met de netbeheerders TenneT (hoogspanningsnet) en Enexis (midden- en laagspanningsnet). Vervullen voortrekkersrol MRE-organisatie met als doel het versnellen van de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk in de regio. Per netvlak (hoog-, midden- of laagspanning) vraagt dit een andere inzet: <ul style="list-style-type: none"> Hoogspanningsnet: afstemming met netbeheerders, Provincie en gemeenten voor versnelde aanleg en lobby om regionale belangen te borgen. Vasthouden aan prioriteit voor onze regio in het landelijke Meerjarenprogramma Infrastructuur en Energie en Klimaat (MIEK). Midden- en laagspanning: regisseursrol bij afstemming tussen gemeenten en netbeheerders en het maken van afspraken over standaard processen en producten om ruimtelijke doorlooptijd van procedures te verkorten. Hierover hebben we afspraken gemaakt met Enexis in het Uitvoeringsprogramma Toekomstbestendig Elektriciteitsnetwerk Brainport (UTEB). 		<p>De afstemming met TenneT en Enexis over oplossingen op de middellange termijn heeft continue aandacht en gaat ook steeds beter. Er zijn echter nog steeds verbeterpunten, waaronder het stroomlijnen en verbeteren van het informatieproces.</p> <p>Het pMIEK is vastgesteld door de Provincie Noord-Brabant, waarin de MRE de belangen van de regio heeft geborgd.</p> <p>In afstemming met de netbeheerders, Provincie en Rijk is een start gemaakt met een regionale werkagenda voor de versterking van de aanpak van netcongestie in de regio.</p> <p>MRE werkt samen met de partners voor de lobby voor een 2e nMIEK project in 2026.</p> <p>De regio werkt aan het versnellen van de realisatie van 33 middenspanningsstations, van de 80+ die nodig zijn t/m 2035. Voor 17 van de 33 stations is in oktober 2025 de locatie bepaald en loopt nu het proces voor grondverwerving en vergunningsverlening.</p> <p>In Q1 2025 zijn er afspraken gemaakt met alle gemeenten voor grondovereenkomsten voor laagspanningsinfrastructuur. Aanvullend is er in Q4 2025 een ontwerp NOK (nadere overeenkomst) ontwikkeld, die verdere afspraken vastlegt over o.a. de locatiebepaling, uitvoering, buurtvolgorde, etc. De vaststelling van de NOK zal in Q2 2026 plaatsvinden.</p>

		<p>Voor uitbreiding van het laagspanningsnetwerk zijn pilots van Enexis opgestart met een buurtaanpak in Best, Eindhoven en Son en Breugel. De leerlessen zijn verwerkt in de afspraken in de ontwerp NOK.</p> <p>Vanaf 1 januari 2026 start het Realisatieteam energie-infra voor de ondersteuning van gemeenten en Enexis bij de realisatie van de middenspanningsstations. Het realisatieteam valt onder gezamenlijk opdrachtgeverschap van de MRE en Enexis.</p>
<ul style="list-style-type: none"> MRE-organisatie zorgt samen met Brainport Development voor informatie-uitwisseling tussen bedrijven, gemeenten en andere partijen over pilots en subsidiemogelijkheden. 		<p>Gecoördineerd vanuit Brainport Development is er ondersteuning bij het realiseren van slimme oplossingen en zorgen we voor kennisdeling. Dit doen we zowel op individuele basis (individuele bedrijven) als collectief (ondersteuning energiehubs). In 2025 is er elke 6 weken een werksessie geweest met betrokken gemeenten voor de coalitie Energiehubs. Brainport Development heeft ook een 2^e energiehub-regisseur geworven voor de ondersteuning van gemeenten.</p> <p>Binnen de MRE werken we aan meerdere energiehubs-pilots, zoals bijvoorbeeld op het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) en de Waterlaat in Bergeijk. In 2025 zijn de pilotafspraken in het KBP in werking getreden. De Waterlaat is ver gevorderd in het voorbereiden van een overeenkomst met Enexis.</p> <p>Vanuit de Provincie is er een bijdrage gekomen voor 8 bedrijventerreinen in de MRE voor het realiseren van energiehubs.</p> <p>De verdere uitrol van energiehubs lijkt te stagneren vanwege onvoldoende voordelen voor de deelnemende bedrijven in de hub. Hiervoor loopt landelijk een proces met de netbeheerders.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Onderhouden en benutten netwerk met provincie, Rijk en Europa om bijvoorbeeld aan te kunnen sluiten bij landelijke of Europese projecten. 		<p>Op verschillende deelthema's zijn subsidies verkregen bij Rijk en Provincie (zoals op de thema's isolatie, bedrijventerreinen of ecologie bij grootschalige opwek). Ook zijn afspraken gemaakt met Rijk en Provincie voor een financiële bijdrage</p>

		aan een fonds ten behoeve van de versnelling van een aantal (netinfrastructuur)casussen in onze regio. In 2025 zijn geen Europese subsidies aangevraagd.
<ul style="list-style-type: none"> Gemeenten hebben rol om als 'launching customer' op te treden bij de uitrol van nieuwe technieken en werkwijzen, zoals op het gebied van de opwek van zon- en windenergie of batterijsystemen. 		Binnen de MRE werken we aan meerdere energiehub als pilots binnen Nederland, zoals bijvoorbeeld op het Kempisch Bedrijvenpark en de Waterlaan in Bergeijk. Dit vereist langdurige inzet.

Grootschalige opwek energie

Wat willen we bereiken?

- Realisatie zonne- en windparken, conform de afgesproken ambitie in de RES 1.0 (2 (TWh) in 2030).
- Realisatie zon op bedrijfsdaken en 'restruimtes' als taluds, op parkeergarages of bij vliegvelden.
- Alle gemeenten hebben beleid op het gebied van lokaal eigendom bij grootschalige wind- en zonprojecten.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Organisatie bestuurlijk gesprek over de voortgang, signaleren knelpunten. Afstemming met betrokken partners zoals Defensie, Rijkswaterstaat en waterschappen. 		<p>Bestuurlijk gesprek is georganiseerd in stuurgroep en portefeuillehoudersoverleg. De activiteiten zijn goed uitgevoerd, maar de resultaten vragen gezamenlijke aandacht.</p> <p>Binnen het OER-traject ('Opwek Energie op Rijksgrond') is er regulier overleg met Rijkswaterstaat. De (voor)verkenning voor OER Brainport Infra (zonne-energie langs de snelwegen) is inmiddels afgerond. Een beperkt aantal gemeenten gaat in 2026 verder met de daadwerkelijke realisatie van de resterende potentie. Met Defensie wordt een traject gestart binnen OER.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Monitoring voortgang zonne- en windparken, in het online 'dashboard RES MRE'. 		<p>De voortgang wordt bijgehouden in een online dashboard.</p> <p>Voor de Voortgangsrapportage RES 2025 is de stand van zaken t.a.v. het bod van 2 TWh aan grootschalige opwek opnieuw</p>

		<p>bekeken. Daarbij is ook het onderzoek naar de consequenties van actuele ontwikkelingen meegenomen. Conclusie is dat we het bod van 2 TWh niet vóór 2030 gaan halen als er niets verandert. De activiteiten zijn goed uitgevoerd, maar de resultaten vragen gezamenlijke aandacht. De raden zijn geïnformeerd via een informatiebrief en een webinar.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kennissessies over o.a. participatie en lokaal eigendom, natuurinclusief ontwikkelen en het stimuleren van maatregelen als zon-op-dak en zon-boven-parkeren. • Kennisdeling over onderwerpen als de organisatie van een publiek ontwikkelbedrijf. 		<p>In Q1 2025 is er een kennissessie georganiseerd voor het natuurinclusief ontwikkelen en het ontwikkelingsproces in bredere zin, inclusief de rollen van de gemeente van grootschalige opwek.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring in hoeverre gemeenten 'lokaal eigendom' meenemen bij zonne- en windparken. 		<p>In de RES voortgangsrapportage is gemonitord hoe gemeenten lokaal eigendom meenemen. Aangezien het vaak onduidelijk is van met name toekomstige projecten in hoeverre hierin lokaal eigendom gerealiseerd zal worden bevat het overzicht nog een groot percentage 'onbekend'. Ook zijn we nog zoekende in hoeverre er nog nieuwe projecten komen, met alle beperkingen die van toepassing zijn.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kennisdeling over goede voorbeelden. 		<p>In Q1 2025 is er een kennissessie georganiseerd voor het natuurinclusief ontwikkelen en het ontwikkelingsproces in bredere zin.</p>

Gebouwde omgeving / besparing

Wat willen we bereiken?

- Reductie van de CO2-uitstoot door besparing op en verduurzaming van energieverbruik door bewoners, bedrijven en gemeenten en deze doelgroepen (versneld) in beweging te krijgen.

Resultaten t/m december 2025

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren acties uit regionaal professionaliseringsprogramma lokale energiecoöperaties (aanvullend op samenwerkingsafspraken gemeenten). 		<p>Een subsidie is verstrekt aan de koepel van energiecoöperaties in de regio voor acties uit hun uitvoeringsprogramma. Ook is een drietal pilots 'Opgroeiruimte' uitgevoerd, met als doel een meer structurele samenwerking tussen enerzijds gemeente en anderzijds energiecoöperatie.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Oppakken kansrijke samenwerkingsactiviteiten gemeenten met woningcorporaties, zoals bij het uitvoeren van ecologisch onderzoek bij verduurzaming van woningen. 		<p>In Stedelijk Gebied Eindhoven werken 7 gemeenten samen aan eenduidige input voor de prestatie-afspraken op het thema duurzaamheid.</p> <p>Ook is onderzocht of capaciteitsdeling voor ecologisch onderzoek in het kader van soortenbescherming mogelijk is. Helaas liggen hier maar beperkt mogelijkheden.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Delen van kennis over de aanpak van woningisolatie en energiearmoede. • Lobby en afstemming met Provincie en Rijk om te komen tot een praktische werkwijze voor de aanpak van woningisolatie. 		<p>Iedere 2 weken zijn de ambtenaren geïnformeerd over ontwikkelingen m.b.t. natuurvriendelijk isoleren d.m.v. een regionaal vragenuurtje.</p> <p>Er is een format opgesteld voor de compensatieopgave in het kader van natuurvriendelijk isoleren. Het format is voor alle MRE-gemeenten beschikbaar. In een kennissessie tijdens de ambtelijke Samenwerkdag energietransitie is ingegaan op het thema energiearmoede. Op 4 september is een verdiepende kennissessie georganiseerd voor de gemeenteambtenaren over het langdurig bestrijden van energiearmoede, in samenwerking met Energiebank Nederland.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inzet van 'aanjagers' op bedrijventerreinen om te komen tot verduurzamingsacties (vanuit landelijke subsidie project verduurzaming bedrijventerreinen). 		<p>Vanuit de landelijke subsidie zijn dit jaar 'aanjagers' ingezet op 26 geselecteerde bedrijventerreinen in de regio. Deze aanjagers helpen om te komen tot een sterkere organisatie en vervolgens het nemen van verduurzamingsacties, zoals op het gebied van energievoorziening of vergroening. Twee keer per jaar wordt hierover gerapporteerd aan de Provincie, die als tussenschakel hiervoor de subsidie heeft verstrekt.</p> <p>Er zijn kennissessies georganiseerd op 1 april en 23 juni voor ambtenaren, parkmanagers en trekkers van ondernemings-verenigingen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Delen van kennis bij de verduurzaming van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. 		<p>Op 1 april heeft een ambtelijke kennissessie plaatsgevonden over verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Daarna is op 15 april een masterclass over energiemonitoring bij gemeentelijke gebouwen georganiseerd.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • De MRE-organisatie zorgt voor verbinding en monitoring bij projecten die door gemeenten in coalitieverband worden uitgevoerd, zoals 'De Groene 		<p>Het project De Groene Zone Isoleren is in de geplande vorm gestopt. Doel was om hiermee inwoners van de deelnemende gemeenten te ontzorgen bij het nemen van isolatie-maatregelen. Eén van de deelnemende partijen (Winst uit je woning) in het consortium is failliet</p>

<p>Zone Isoleren', De Groene Zone Zonnepanelen' en 'RES On Tour'.</p>		<p>gegaan en de overige partijen uit het consortium hebben de ondersteunende dienstverlening niet over kunnen nemen. Ook het project De Groene Zone Zonnepanelen is gestopt. Doel van dit project was vooral in te zetten op de doelgroepen voor wie het moeilijk/minder vanzelfsprekend is zonnepanelen te installeren. Op dit moment bleek het niet zinvol door te gaan met dit project, gezien de situatie op het elektriciteitsnetwerk en moeilijk haalbare businesscase. Op 8 mei heeft een bijeenkomst plaatsgevonden over zonnepanelen op VvE gebouwen. Ca. 40 mensen hebben hieraan deelgenomen. Een pubquiz op het thema energietransitie is gereed, die door alle gemeenten in de regio gebruikt kan worden om de burgers beter te bereiken.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kennissessies over onderwerpen als het Energieloket en verduurzaming openbare verlichting. 		<p>In het Ambtelijk overleg energietransitie van 20 mei is kort stilgestaan bij de nieuwe Europese regeling EPBD4. Op de ambtelijke Samenwerkdagen zijn diverse kennissessie georganiseerd, zoals een sessie over de mogelijkheden van energiegemeenschappen.</p>

Warmte

Wat willen we bereiken?

- Alle 21 gemeenten hebben een warmteprogramma opgesteld om zowel lokaal als regionaal (en bovenregionaal) optimaal bij te dragen aan de warmtetransitie.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Ontsluiting van informatie over de warmtevraag, -bronnen en infrastructuur via de 'Regionale Structuur Warmte (RSW) Online'. • Beheer en onderhoud afwegingskader warmte, als hulpmiddel om te bepalen hoe warmtebronnen het beste kunnen worden ingezet. 		<p>Een aanbesteding is doorlopen voor het online platform 'Regionale Structuur Warmte'; dit wordt in Q1 van 2026 opgeleverd.</p> <p>Het afwegingskader warmte is gebruikt als input voor een regionale warmtebronnenstrategie, zie hieronder.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht bieden in de systeemeffecten van keuzes voor een bepaalde warmtevoorziening op het totale (regionale) energiesysteem. 		<p>Een eerste concept van een regionale warmtebronnenstrategie is opgeleverd. Hierbij is input opgehaald in diverse sessies met ambtenaren en stakeholders. Er wordt gewerkt aan een verdiepingsslag.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Verbinden en faciliteren van projecten die in coalitieverband worden uitgevoerd, zoals een 'community of practice' kleine warmtenetten, de coalitie groen gas en de coalitie geothermie. 		<p><i>Community of Practice (CoP) kleine warmtenetten:</i> De CoP loopt; er zijn verschillende kennisbijeenkomsten georganiseerd. Focus ligt op wat erbij komt kijken voor een gemeente om een klein warmtenet te realiseren.</p> <p><i>Coalitie groen gas</i> Driewekelijks hebben coalitiebijeenkomsten plaatsgevonden. Daarnaast heeft kennisuitwisseling plaatsgevonden met andere RES-regio's op het gebied van groen gas. In 2026 wordt een onderzoek uitgevoerd om een realistisch beeld te krijgen bij de potentie van groen gas in de regio.</p> <p><i>Werkgroep geothermie:</i> MRE sluit aan bij de provinciale Werkgroep geothermie. Op de ambtelijke Samenwerkdag is in samenwerking met Energiebeheer Nederland een sessie over geothermie georganiseerd. Ook is vanuit MRE een bezoek georganiseerd bij de SCAN-boring in Nederwetten. In het Portefeuillehoudersoverleg energietransitie van september is een presentatie gegeven van de voorlopige resultaten van de boringen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek en ondersteuning van (innovatieve) pilots (vanuit budget Nationaal Programma Lokale Warmte). 		<p>Vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmte (NPLW) zijn financiële middelen beschikbaar, te gebruiken voor de inzet in coalities.</p> <p>De volgende coalities zijn in 2025 gesteund, die allemaal te maken hebben met een ondersteuningstructuur voor inwoners, gericht op verduurzaming woningen/voorbereiding op aardgasvrij:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Database gemeentelijke acties 2. Aanpak VvE's Stedelijk gebied Eindhoven 3. Aanpak VvE's de Kempen 4. Bewonersreis gemeentelijke ondersteuning inwoners 5. Aanpak WUP alle electric wijken: waterzijdig inregelen 6. Pubquiz 'RES on tour'
<ul style="list-style-type: none"> • Kennissessies over onderwerpen als wet- en regelgeving en de oprichting van een warmtebedrijf. 		<p>We hebben kennis vanuit het NPLW overgebracht naar de gemeenten. Daarnaast en waar nodig hebben we ook zelf kennissessies georganiseerd. Zo is er een sessie georganiseerd met verdieping over de startanalyse van het Planbureau van de Leefomgeving (PBL).</p>

Financiële realisatie 2025

Energietransitie

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten	1.275.847	1.367.877	-92.030
Lasten	1.275.847	1.367.877	-92.030
			0
Baten	1.230.000	3.093.621	-1.863.621
Saldo	-45.847	1.725.744	-1.771.591

Economie

Incl. Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

Hoofdoopgave

De economie in onze regio is sterk, innovatief en internationaal toonaangevend. Om deze positie te versterken, werken we aan de brede ontwikkeling van het vestigingsklimaat in onze regio. Binnen de kenmerkende triple helix-samenwerking in de regio geven wij vanuit de overheid vorm aan de doorontwikkeling van de ruimtelijk-economische schaa sprong, als onderdeel van de (regionale) Brainportagenda en de Strategische Agenda Brainport met het Rijk. Uitgangspunt hierbij is dat gemeentes optimaal verbonden zijn hierop.

De behoefte aan bedrijventerreinen is groot in de regio, maar de ruimte is maar beperkt beschikbaar. Met de regionale uitvoeringsagenda Werklocaties zetten de gemeenten samen met de Provincie in op het ontwikkelen van een aantal nieuwe terreinen en het herstructureren en intensiveren van het gebruik van ruimte op bestaande terreinen. Er wordt een selectief beleid gevoerd, Er gaat hierbij aandacht uit naar bedrijven uit de hightech maakindustrie, maar ook het bredere 'reguliere' MKB dat een verzorgende rol heeft voor de regio. Als onderdeel van ons vestigingsklimaat werken we aan de versterking van het voorzieningenniveau in de Metropoolregio.

Zo wordt met de uitvoering van de Regiodeal 'Thuis in Brainport' geïnvesteerd in een aantal belangrijke voorzieningen met regionale impact. Ook zetten we in op het regionaal mee groeien van de voorzieningen met onze uitvoeringsstrategie Voorzieningen. Dit alles komt ook samen in een goede ruimtelijke afweging in nauwe samenhang met het thema Ruimte en Wonen.

We werken met ons regionaal Stimuleringsfonds aan het versterken van het innovatieve ecosysteem en ketenwerking in het bedrijfsleven door de ontwikkeling van projecten en financiering.

Opgave Werkprogramma 2025

Sturing en organisatie Programma economie

Wat willen bereiken?

- Binnen de regio is er bij bestuurders, raadsleden en ambtelijk draagvlak voor de doelen en ambities t.a.v. de economische opgave.
- Heldere en efficiënte governance.
- Goed functionerend Programmabureau economie.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bestuurlijke vakoverleggen economie in de regio ten behoeve van bestuurlijk draagvlak, bestuurlijke koers en		Voorafgaand aan het portefeuillehoudersoverleg vindt een cyclus van bestuurlijke voorbespreking plaats met de voorzitter en vicevoorzitter, waarin de agenda van het portefeuillehoudersoverleg wordt

<p>bestuurlijke aansturing van de economische opgave.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bijeenkomsten en meenemen raden in de ontwikkelingen op het gebied van economie • Organiseren bijeenkomsten en meenemen ambtelijke organisaties in de ontwikkelingen op het gebied van economie 		<p>voorbereid en vastgesteld. Aanvullend vindt de bespreking en afstemming in het vakinhoudelijk Ambtelijk overleg economie plaats.</p> <p>Ook heeft het Strategieoverleg economie op regelmatige basis plaatsgevonden. Hierin neemt deel een subregionale ambtelijke afvaardiging uit de regio. Zij pakken specifieke strategische thema's op in voorbereiding. Specifiek voor het thema werklocaties hebben voorbereidende bestuurlijk overleggen plaatsgevonden door de bestuurlijk trekker werklocaties en de bestuurlijke regionale afvaardiging.</p>
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Annoteren regionale bestuurlijke afvaardiging in bestuurlijke gremia, BO Brainport, AvA Brainport Development en Ontwikkeldag. 		<p>MRE Programmteam economie heeft de verantwoordelijk portefeuillehouders, zowel voor het AB Stichting Brainport, AvA Brainport Development en de Regionale Ontwikkeldag geadviseerd en geannoteerd voor de lopende bestuurlijke overleggen. Dit ook in verbinding en afstemming met het Portefeuillehoudersoverleg economie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Completeren inrichting Programmabureau economie MRE • Evalueren inzet, werkwijze en takenpakket programmabureau 		<p>Het Programmteam economie heeft gewerkt aan de verdere inrichting van programmatisch werken in het team, dit als onderdeel van de brede inrichting van het Programmabureau MRE. Ook vinden op jaarbasis binnen het Programma economie diverse focussessies plaats, waarin gewerkt wordt aan de strategische doorontwikkeling van het Programma economie en de verdieping op lopende onderdelen in het programma.</p>

Doorontwikkeling Mainport vanuit Brainportagenda / Strategische agenda Brainport

Wat willen bereiken?

- Doorontwikkeling vanuit de Strategische agenda Brainport (3 pijlers internationale waardeketens, talent en wonen en bereikbaarheid), door samenhang en verbinding te creëren tussen de lokale en subregionale economische agenda's.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseren van de overheidsinbreng in de triple helixsamenwerking Brainport door MRE-organisatie via: <ul style="list-style-type: none"> ○ Portefeuillehoudersoverleg economie; ○ de vertegenwoordiging van het Dagelijks Bestuur in het Algemeen Bestuur van de Stichting Brainport; ○ de voorzitter van het Portefeuillehoudersoverleg economie in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Brainport Development. 		<p>Vanuit het Dagelijks Bestuur MRE wordt zitting genomen namens de 21 gemeenten in de Stichting Brainport en neemt de voorzitter van het Portefeuillehoudersoverleg economie deel aan de AvA Brainport Development. De vergadering van AB Brainport heeft 4 keer dit jaar plaatsgevonden. De AvA Brainport 2 keer.</p> <p>Vanuit het Programmteam economie is geadviseerd en geannoteerd op de agenda's van deze overleggen. Naast de reguliere cyclus van jaarplan en financiële rapportage, is een belangrijk onderdeel in het AB Brainport het dit jaar uitgevoerde diversificatie-onderzoek naar het HTSM-Ecosysteem geweest. Het Portefeuillehoudersoverleg economie heeft hierop geadviseerd het belang van aanhaking van de brede keten van bedrijvigheid in de regio hierin nadrukkelijk te betrekken, zodat diversificatie meer in de hele keten gaat plaatsvinden. Ook is nadrukkelijk vanuit de andere MRE-programma-onderdelen de verbinding gelegd in de versterking van de regionale Brainportagenda vanuit de vestigingsklimaat factoren (bereikbaarheid, energie) en aanhaking op het traject bovenregionale samenwerking en hiermee samenhangende economische clusters.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de samenwerking tussen de 21 gemeenten door de lokaal economische agenda's te verbinden aan de (regionale) Brainportagenda en de Strategische agenda Brainport, waarlangs de dialoog met het Rijk wordt gevoerd over de doorontwikkeling van de mainportstatus. Hiervoor organiseert de MRE-organisatie een aanpak met o.a. werksessies op ambtelijk en strategisch niveau. 		<p>Als onderdeel van de jaarlijkse cyclus om inbreng op te halen van de 21 gemeentes voor het Jaarplan Brainport Development heeft een ambtelijke en bestuurlijk ophaalronde plaatsgevonden. Op basis hiervan is een reactiememo opgesteld en vastgesteld in het Portefeuillehoudersoverleg economie. Ook is het portefeuillehoudersoverleg op regelmatige basis door de directeur van Brainport Development geïnformeerd over de strategische ontwikkelingen uit de Regionale Brainportagenda en heeft een toelichting plaatsgevonden op de prioriteiten in het Jaarplan Brainport Development 2026.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Coördinatie uitvoering meerjarenfinanciering Brainport Development, op basis van 		<p>Conform de meerjarenafspraken financiering heeft MRE een toekenningsbrief verstuurd aan Brainport Development voor de bijdrage in de uitvoering van het Jaarplan 2025. De</p>

afspraken nieuwe meerjarenfinanciering 2025-2032.	jaarlijkse tranches voor de gemeentelijke financiering van Brainport Development zijn uitgekeerd.
---	---

Versterken vestigingsklimaat

Wat willen bereiken?

- Een toekomstbestendig scenario voor ontwikkeling van bedrijventerreinen, die past bij de behoefte van de regio, door een goede regionale afstemming tussen subregio's en in samenwerking met Provincie.
- Stimuleringsfonds: Innovatieve projecten tot uitvoering brengen, die ons innovatieve ecosysteem versterken en/of een bijdrage leveren aan onze regionale opgaven.
- Een voorzieningenstructuur in de regio, passend bij de schaa sprong.
- Nieuwe economische dragers in het landelijk gebied.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • De uitgangspunten vanuit de visie werklocaties in samenhang/afstemming brengen met de Regionale ontwikkelstrategie. 		De visie is door 20 van de 21 gemeenteraden vastgesteld. Via doorlopende afstemming met Programmteam ruimte en betrokkenheid van een provinciaal planoloog bij de programmering werklocaties, wordt de afstemming en samenhang tussen de Regionale Programmering Werklocaties en de ontwikkelstrategie geborgd.
<ul style="list-style-type: none"> • Het organiseren van het regionale samenwerkingsproces om te komen tot een adaptieve programmering van nieuwe werklocaties, zoals door 21 gemeenten vastgesteld in de uitvoeringsstrategie. 		De concept Uitvoeringsagenda voor de Regionale Programmering Werklocaties is op de Omgevingsdag van juli 2025 ter vaststelling voorgelegd. Alle Omgevingsdagpartners, met uitzondering van Eersel, hebben ingestemd met de uitvoeringsagenda. Eind 2025 is de uitvoeringsagenda door het College van GS verbindend verklaard voor de gehele regio. De adaptieve manier van programmeren vereist inzet van zowel MRE-organisatie als de 21 gemeenten. Dit proces loopt, maar ondervindt soms hinder van de beperkte beschikbaarheid aan capaciteit bij gemeenten. Hiertoe is deze casus in opschaling naar de Regietafel Uitvoeringskracht.
<ul style="list-style-type: none"> • Samen met gemeenten uitvoering geven aan de acties uit de uitvoeringsagenda, zoals monitoring ontwikkelingen, afstemmen kwaliteitscriteria voor 		Door het Portefeuillehoudersoverleg economie zijn prioritaire acties benoemd, die inmiddels door werkgroepen worden uitgewerkt. Ook voor de bemensing van deze werkgroepen blijft voldoende capaciteit een voortdurend punt van

<p>zowel nieuwe als bestaande werklocaties etc.</p>		<p>aandacht. Brede regionale afstemming over de (tussen)resultaten van de werkgroepen vraagt meer tijd en inzet dan verwacht. De verwachting is dat de uitwerking van de prioritaire acties en andere nog uit te werken acties uit de uitvoeringsagenda de komende tijd blijvend capaciteitsinzet zal vragen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan de tenders Stimuleringsfonds, zoals geformuleerd in de Beleidsregel Stimuleringsfonds. • Opzetten van en uitvoering geven aan marketing en communicatieplan t.b.v. opnieuw positioneren Stimuleringsfonds. • Monitoring lopende projecten en meten projectresultaten. 		<p>In 2025 is uitvoering gegeven aan twee tenders van het Stimuleringsfonds conform de Beleidsregel en Verordening Stimuleringsfonds. De eerste tender had 28 aanvragen met 24 goedkeuringen. De tweede tender heeft een goedkeuring van 15 projecten. In totaal zijn in 2025 59 goedgekeurd. Dit is het hoogste aantal aanvragen in de afgelopen vijf jaar. In totaal is vanuit het Stimuleringsfonds 1,75 miljoen aan middelen ingezet voor innovatieprojecten. Dit is mede bereikt door het sterk positioneren van het fonds in het afgelopen jaar via het Portefeuillehoudersoverleg en Ambtelijk overleg economie en via diverse communicatiekanalen (o.a. LinkedIn) en via netwerkbijeenkomsten. Deze inzet op communicatie en netwerken wordt in het komende jaar stevig doorgezet. Daarnaast zijn de lopende projecten gemonitord en zijn projectresultaten gevolgd en geëvalueerd, conform de uitgangspunten uit de Beleidsregel Stimuleringsfonds.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Het coördineren van de uitvoering van de Regiodeal 'Thuis in Brainport', waaronder afstemming met en verantwoording aan het Rijk. 		<p>In het kader van de Regiodeal <i>Thuis in Brainport</i> is in 2024 gestart met de selectie van zeven projecten op basis van vastgestelde programmalijnen en een vooraf bepaalde scoringsmethodiek. In 2025 zijn alle zeven projecten formeel aangevraagd, beoordeeld en positief beschikt; deze projecten zijn inmiddels in uitvoering. Ten behoeve van een zorgvuldige uitvoering en verantwoording richting het Rijk is een vaste overleg- en monitoringsstructuur ingericht. Elke zeven weken vindt een voortgangsgesprek plaats met de betrokken projectpartners, waarmee zowel de inhoudelijke voortgang als de financiële en bestuurlijke verantwoording wordt geborgd. Na afronding van de beschikkingen is voor</p>

		<p>alle projecten een cheque-uitreiking georganiseerd om de start van de volledige uitvoering zichtbaar te markeren en de Regiodeal onder de aandacht te brengen bij partners en publiek.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Het organiseren van een regionaal proces met de gemeenten, waarin alle ontwikkelingen rondom (basis-, regionale en top-)voorzieningen in samenhang worden gebracht. • Uitvoering van de in het Convenant Beethoven afgesproken verkenning 'sociaal-maatschappelijke opgaven' en organiseren van lobby en inrichten van een proces om tot realisatie en bekostiging ervan te komen met gebruikmaking van o.a. 'instrumentarium, systematiek en de mogelijkheden van het Gemeentefonds'. 		<p>Op 14 april heeft het Dagelijks Bestuur de beeldvormende fase afgerond en opdracht gegeven voor de uitwerkingsfase. Hiermee is het verkennend onderzoek opgeleverd. Onderdelen hiervan waren: 0-meting huidige voorzieningen-niveaus, quickscan bekostiging en een notitie over regionale en topvoorzieningen. De Regionale (uitvoerings)strategie voorzieningen is vervolgens conform planning ontwikkeld.</p> <p>Als onderdeel van de afspraken in het Convenant Beethoven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft het onderdeel onderwijshuisvesting als prioritaire opgave een nadere uitwerking gekregen in het Rijk-regio initiatief van de innovatie-aanpak onderwijshuisvesting. De financiering hiervan is ter besluitvorming bij het Ministerie van OCW neergelegd t.b.v. besluitvorming in de Voorjaarsnota 26. • Over het voorstel om te komen tot uitwerking van een bekostigingssystematiek voor het brede voorzieningenniveau zijn in het BO-Brainport van november procesafspraken gemaakt. De bedoeling is per voorzieningencategorie tot afspraken te komen. Het is nog te vroeg om nu aan te geven tot welk resultaat dit gaat leiden.

Financiële realisatie 2025

Economie, incl. investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Personele kosten			0
- Stimuleringsfonds/regiodeal	176.893	504.300	-327.407
			0
Programmakosten			0
- Economie	45.847	21.889	23.958
- Stimuleringsfonds	2.035.839	2.035.839	0
- Bijdrage Brainport Development NV	5.999.396	5.999.395	1
Lasten	8.257.975	8.561.423	-303.447
- Economie	0	0	0
- Stimuleringsfonds	2.323.574	2.632.283	-308.709
- Bijdrage Brainport Development NV	5.999.396	5.999.400	-4
Baten	8.322.970	8.631.683	-308.713
Saldo	64.995	70.260	-5.265

Programma landelijk gebied

Hoofdoopgave

In ons landelijk gebied komen complexe opgaven, vraagstukken en ontwikkelingen samen. Ze brengen alle een (milieu)ruimtevrage met zich mee en dwingen af anders naar ons landelijk gebied te kijken en het te herwaarderen. De opgaven voor klimaat, milieu, biodiversiteit, water en bodem zijn sturend: alleen door deze als uitgangspunt te hanteren kunnen we bouwen aan een vitale, groene leefomgeving in onze regio én ruimte maken voor nieuwe ontwikkelingen. Vanuit het perspectief van de geïntensiveerde schaa sprong en de transitie van de agrarische sector is dat actueel, relevant én urgent. De wettelijke verplichtingen en groeiende noodzaak om te werken aan klimaat en milieu is een kans om te bouwen aan een vitale, groene leefomgeving met een toekomstbestendige, regionaal verbonden agrarische sector. Dit vraagt enerzijds de regio te benaderen als één daily urban system: met een integrale brede welvaartsblik vanuit alle programma's en een langjarige vaste koers en gemeenschappelijke kaders. Anderzijds moeten we vanuit urgentie en resultaatsturing hier en nu meters maken. Hiervoor zetten we drie lijnen uit:

1. Groene gebiedsontwikkeling en verbindingen
  - rolneming in groene gebiedsontwikkelingen om te kunnen versnellen en de toegevoegde waarde ervan voor de regio te borgen
  - verbinden van groene gebieden met elkaar en met de woonomgeving: robuuste, aaneengesloten groenblauwe verbindingen tot aan de voordeur van alle inwoners van de regio;
2. Vitale grondverbonden agrarische sector
  - behoud van vitale grondgebonden agrarische bedrijven, die onderdeel uitmaken van groenblauwe structuren,
  - die vanuit een verdienmodel hoeders van het landschap kunnen zijn ook en daarmee onmisbaar voor de regio zijn
  - en dit samen met toenemende regionale productie en afzet van voedsel en grondstoffen de license to produce onderstreept.
3. Waarde van Groen
  - 'Groen groeit mee met rood' (Regionale ontwikkelstrategie) borgen door een waarderings-/bekostigingssystematiek voor groen en blauw als integraal onderdeel van ontwikkelingen,
  - door de maatschappelijke baten van groen te vertalen in monetaire waarde en deze integreren in investeringen in rood.

Opgave Werkprogramma 2025

Sturing en organisatie Programma landelijk gebied

Wat willen we bereiken?

- Binnen de regio is er bij bestuurders, raadsleden en ambtelijk draagvlak voor de doelen en ambities t.a.v. het landelijk gebied.
- Heldere en efficiënte governance.
- Goed functionerend Programmabureau landelijk gebied.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
-------------------	-------	-------------

<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren bestuurlijke vakoverleggen landelijk gebied in de regio ten behoeve van bestuurlijk draagvlak, bestuurlijke koers en bestuurlijke aansturing van de opgave. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen raden in de ontwikkelingen op het gebied van landelijk gebied. • Organiseren bijeenkomsten en meenemen ambtelijke organisaties in de ontwikkelingen op het gebied van landelijk gebied. • Opstellen en uitvoeren communicatieplan. 		<p>Portefeuillehoudersoverleg: 4 x per jaar Ambtelijk overleg: 4 x per jaar Koplopersoverleg: 4 x per jaar (bestuurlijk)</p> <p>Netwerkontwikkeling t.b.v. opgaven en ontwikkeling, gericht op strategische partners als Provincie, waterschappen, ministeries, belangenorganisaties, kenniscentra en vakorganisaties.</p>
<p><i>MRE-organisatie is hierin verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke deelname in stuurgroep NOVEX De Peel. • Deelname in Directeurenoverleg • Deelname in ambtelijk liaisonoverleg en strategieteam. 		<p>MRE neemt deel aan de interbestuurlijke samenwerking NOVEX De Peel. De samenwerkingsovereenkomst hiertoe is verlengd tot 31 december 2026. Gewerkt wordt aan een nieuwe integrale samenwerkingsovereenkomst vanuit het gezamenlijk Ontwikkelperspectief. Daarnaast wordt gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst om € 300 mln, die vanuit de kamerbrief 'Startpakket Nederland van het slot' van 25 april 2025 zijn benoemd te borgen richting uitvoering.</p>
<p><i>MRE-organisatie is hier verantwoordelijk voor:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke deelname in Bestuurlijk overleg (BO) Gebiedsaanpak stikstof Brainportregio; • Deelname in Directeurenoverleg (DO) • Deelname in interdepartementale werkgroep (ambtelijk) • Programma en uitvoeringsagenda Vitale Groene Leefomgeving. • Evalueren inzet, werkwijze en takenpakket programmabureau. 		<p>In de kamerbrief 'Vervolgpakket Nederland van het slot' van 16 september 2025 zijn drie economische gebieden geduid, waarvoor een gerichte aanpak wordt ontwikkeld i.r.t. het stikstofknelpunt. Aanpak is ingezet om vergunningverlening voor projecten, die deel uitmaken van Brainport- en Beethovendeal weer op gang te krijgen. Ontwikkeling programma is klaar. Uitvoeringsagenda is in de maak. Deze is gekoppeld aan het werkprogramma van de MRE.</p>

Toekomstbestendig landelijk gebied

Wat willen bereiken?

Economisch, ecologisch en maatschappelijk vitaal landelijk gebied, dat draagkrachtig en volhoudbaar is en daarmee een essentiële drager is onder de geïntensiveerde schaalessprong, door:

1. Een sluitend netwerk van natuurgebieden, landschappen, parken en groen tot aan de voordeur; een groenblauwe structuur als basis voor een gezonde leefomgeving.
2. Vitale landbouwsector, die in balans is met de fysieke leefomgeving.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkelen van het thema vitaal landelijk gebied naar een resultaatgestuurd Programma vitale groene leefomgeving. 		Programma vitale groene leefomgeving is besproken in Portefeuillehoudersoverleg vitaal landelijk gebied en unaniem door Algemeen Bestuur van 22 oktober 2025 vastgesteld. Uitvoeringsagenda in de maak; vertraagd.
<ul style="list-style-type: none"> • In kaart brengen waar MRE-organisatie een rol moet pakken om grootschalige gebiedsontwikkelingen en de verbinding met en het sluiten van groenblauwe structuren op bovenlokaal niveau te versterken en versnellen, zoals de GGA's, Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX De Peel en Van Gogh Nationaal Park. Dit leidt tot een voorstel voor een selectie aan projecten/ontwikkelingen om te ondersteunen. 		Na vaststelling Programma vitale groene leefomgeving wordt de uitvoeringsagenda opgesteld langs de drie pijlers van het programma: Aantrekkelijke woon- en leefomgeving, Gezond voor mens en natuur en Duurzaam ondernemend landschap. Hierin worden concrete taken en rollen benoemd voor en in gebiedsontwikkelingen en concrete projecten. Dit betreft niet alleen de uitwerking van het ontwikkelen van een robuust groenblauw netwerk, maar ook voor andere projecten en samenwerkingen, gezien vanuit de integraliteit tussen de programma's van de MRE.
<ul style="list-style-type: none"> • Inbrengen van regionale belangen bij provinciale en landelijke processen en programma's namens en vanuit perspectief van de 21 gemeenten samen. 		Ambtelijke voorbereiding voor BO ALG, BO Stikstof (BBTS) en BOTL via deelname werkgroepen en annotaties. Bestuurlijke deelname is belegd via Koplopersoverleg vitaal landelijk gebied. Inbreng is tevens geborgd via de zitting in de interbestuurlijke Stuurgroep NOVEX De Peel.
<ul style="list-style-type: none"> • Voorstel maken voor vervolg Leergang Buitenkans in Brainport, bijv. voor digitale kennissessies, gezamenlijke werksessies en bijeenkomsten. 		Door prioritering op opstellen uitvoeringsagenda en het tijdelijk wegvallen van formatie zijn een aantal sessies nog niet ingepland, bijvoorbeeld over de GGA's en ongewenste teelten.
<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken hoe meer regie gevoerd kan worden op gebruik vrijkomende agrarische gronden (voorkomen ongewenste teelten, grondstrategie). Hogere overheden aan zet; MRE-organisatie borgt in processen de belangen van de gemeenten. 		Provincie werkt aan Actieplan grondgebruik (ongewenste teelten). Grondstrategie vraagt brede benadering. Hiervoor worden de bestuurlijk overleggen met de Provincie gebruikt.

<ul style="list-style-type: none"> Inzet op bestuurlijke en ambtelijke lobby door voorbereiding op en regionale afstemming over (vervolg op) Bestuurlijk Overleg Transitie Landbouw, (vervolg op) BO BPLG en ambtelijk Aanjaagteam BPLG en werkgroepen. 		<p>Ambtelijke voorbereiding voor BO ALG (vervolg op BO BPLG) (4 x per jaar), BO Stikstof (4 x per jaar) en BOTL (9 x per jaar) via deelname ambtelijke werkgroepen (Brabants Platform Stikstof, Aanjaagteam ALG) en annotaties. Bestuurlijke deelname is belegd vanuit Koplopersoverleg vitaal landelijk gebied.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren van productie en gebruik van biobased bouwmaterialen door: <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeren Convenant biobased bouwen - Kennisdeling voor gemeenten - Productie en gebruik aan elkaar te verbinden via netwerken - Onderzoeken van mogelijkheden voor afnamegarantie 		<p>In navolging op het convenant is door het Portefeuillehoudersoverleg vitaal landelijk gebied het Actieplan biobased bouwen en telen vastgesteld. Inzet vanuit landelijk gebied. Programma ruimte en wonen heeft voor 2025 andere prioritering, idem Programma economie.</p> <p>Uitvoering actieplan door vitaal landelijk gebied loopt op schema: o.a. monitoring en oplevering successenkaart, bijeenkomst met Building Balance (juni) en bezoek Portefeuillehoudersoverleg ruimte en wonen en landelijk gebied aan Barli Uden.</p> <p>In najaar goedkeuring op Seedcallproject WUR en TU/e naar scenario's biobased bouwen en telen in MRE-regio.</p>

Transitie voedselketen

Wat willen bereiken?

Versterking van regionale voedselketens, waardoor:

- meer ondernemers afzet dichterbij kunnen realiseren;
- er gezond en betaalbaar voedsel voor alle inwoners binnen bereik is.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Met werkgroep aan de slag met uitkomsten verkenning kansen van kwartiermakers voor versterking regionaal voedselsystemen in samenhangend uitvoeringsprogramma a.d.h.v. dashboard. 		<p>Het lukt onvoldoende om capaciteit te genereren vanuit de 21 gemeenten. Er is gezocht naar hoe er toch meters gemaakt kunnen worden, o.a. door verbreding doelstelling korte keten naar gezondheid, duurzaamheid en circulariteit en aanhaking bij lopende initiatieven. Inzet op stimulering inkoop korte keten door gemeenten. Met Ambtelijke werkgroep kansenmakers vanuit de gemeenten (i.o.) wordt gekeken naar praktische insteek om concrete projecten te stimuleren.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Kennisdeling via 'best practices' i.s.m. met keten. 		<p>Mei 2025: Kennissessie voedsel georganiseerd i.s.m. gemeente Heeze-Leende en GGD.</p>

Financiële realisatie 2025

Landelijk gebied

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten	45.847	31.262	14.585
Lasten	45.847	31.262	14.585
			0
Baten	0	0	0
Saldo	-45.847	-31.262	-14.585

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)

In 2025 voerde het RHCE primair zijn wettelijke taken voor toezicht, advies, beheer en publieke dienstverlening uit binnen de beschikbare capaciteit en vanuit de kaders zoals vastgelegd in de Archiefwet. De taken komen tot uiting in drie samenhangende publieksrechtelijke rollen: kennispartner, beheerder en publieke dienst. In 2025 werden ongeveer 300 toezicht- en adviesactiviteiten uitgevoerd en 397 meter analoge en 4,3 TB digitaal archief overgebracht. De uitvoering bleef binnen de beschikbare financiële kaders en in lijn met de begroting.

Verbeteringen in beheer zijn gerealiseerd: eerdere ontoegankelijke archieven zijn heringericht, historische charters gerestaureerd en de digitale vindbaarheid van collecties waar mogelijk vergroot, waaronder de Schepenbank Helmond (1396–1810), die vanaf februari 2026 online beschikbaar komt.

De publieke dienstverlening bleef stabiel en intensief, met ruim 13.700 fysieke raadplegingen, meer dan 4.300 digitale contactmomenten en meer dan 1 miljoen paginaweergaven, waarmee de continuïteit en regionale bereikbaarheid van de archieven is gewaarborgd. Tegelijkertijd nam het aantal aanvragen voor digitale bouwdoSSIers toe, wat in de komende periode verder wordt meegenomen bij de doorontwikkeling van de processen.

De uitvoering van toezicht- en adviesactiviteiten bleef maximaal benut, mede door de toenemende complexiteit van de gemeentelijke informatiehuishouding en de groeiende vraag naar specialistisch advies. Verdere stappen voor conservering, beheer en dienstverlening worden systematisch meegenomen binnen de reguliere planning- en controlcyclus en de meerjarige doorkijk richting 2028.

Wat hebben we in 2025 gedaan?

Activiteiten 2025	Stand	Toelichting
<p>Toezicht op gemeentelijk informatiebeheer</p>		<p><u>Uitgevoerde inspecties (incl. SIO-gesprekken):</u> bij gemeenten: 6 bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden: 8</p> <p><u>Gevoerde follow up-gesprekken</u> bij gemeenten: 14 bij intergemeentelijke samenwerkingsverbanden: 6</p>
<p>Dienstverlening gemeenten</p>		<p>Omvangrijke adviezen: +/- 200 Adviezen Archiveren by Design: 12 Overgebrachte digitale informatie in Tb: 4,3 Opgestelde/aangepaste normdocumenten/handleidingen: 17 Aantallen aangevraagde scans: 1.980 Aantal malen dat gemeenten hun eigen informatie inleenden: 151</p>

Overbrenging van informatie		<p>Analoge archieven zijn naar de archiefbewaarpplaats overgebracht door de volgende gemeenten (in strekkende meters):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Best 118 2. Veldhoven 81 3. Deurne 77 4. Bladel 54 5. Heeze-Leende 44 6. Someren 23 <p>Omvang totaal 397 strekkende meter.</p> <p>Digitale informatie is naar het e-depot overgebracht door de volgende gemeenten:</p> <table border="1" data-bbox="523 792 1353 1122"> <thead> <tr> <th>Gemeente</th> <th>Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in GB</th> <th>Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in bestanden</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>A2 gemeenten</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Asten</td><td>168</td><td>16435</td></tr> <tr><td>Deurne</td><td>720</td><td>47632</td></tr> <tr><td>Eersel</td><td>1962</td><td>5033</td></tr> <tr><td>Eindhoven</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Helmond</td><td>44</td><td>0</td></tr> <tr><td>Laarbeek</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Oirschot</td><td>1059</td><td>15080</td></tr> <tr><td>Reusel-de Mierden</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Son en Breugel</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Bergeijk</td><td>38</td><td>14095</td></tr> <tr><td>Bladel</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Someren</td><td>381</td><td>29516</td></tr> <tr><td>TOTAAL in GB/bestanden</td><td>4.372</td><td>127.791</td></tr> <tr><td>TOTAAL in TB</td><td>4,3</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>* De discrepantie bij Helmond valt te verklaren door een vervangen dossier dat groter was dan het eerder geïngeste dossier</p>	Gemeente	Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in GB	Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in bestanden	A2 gemeenten	0	0	Asten	168	16435	Deurne	720	47632	Eersel	1962	5033	Eindhoven	0	0	Helmond	44	0	Laarbeek	0	0	Oirschot	1059	15080	Reusel-de Mierden	0	0	Son en Breugel	0	0	Bergeijk	38	14095	Bladel	0	0	Someren	381	29516	TOTAAL in GB/bestanden	4.372	127.791	TOTAAL in TB	4,3	
Gemeente	Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in GB	Groei Q1 2026 -/- Q1 2025 in bestanden																																																
A2 gemeenten	0	0																																																
Asten	168	16435																																																
Deurne	720	47632																																																
Eersel	1962	5033																																																
Eindhoven	0	0																																																
Helmond	44	0																																																
Laarbeek	0	0																																																
Oirschot	1059	15080																																																
Reusel-de Mierden	0	0																																																
Son en Breugel	0	0																																																
Bergeijk	38	14095																																																
Bladel	0	0																																																
Someren	381	29516																																																
TOTAAL in GB/bestanden	4.372	127.791																																																
TOTAAL in TB	4,3																																																	
Acquisitie van informatie		<p>Aantal aanwinsten: 40, bestaande uit 7 aanvullingen op reeds bij het RHCE aanwezige collecties en 33 nieuwe aanwinsten van particuliere schenkers. Binnen deze aanwinsten bevonden zich 18 items met bewegend beeld of fotografisch materiaal</p> <p>Toegankelijk respectievelijk raadpleegbaar maken en eventueel digitaliseren van geacquireerd materiaal vindt plaats zodra zich daarvoor vrijwilligers melden, dan wel dat met de erfgoedpartners daartoe afspraken zijn gemaakt of zodra RHCE daarvoor capaciteit kan inzetten.</p>																																																
Afstoten van informatie		<p>Er is in 2026 geen informatie afgestoten.</p>																																																
Vernietiging van informatie		<p>Er zijn 47 vernietigingslijsten beoordeeld t.b.v. risicobeheersing bij aangesloten overheidsorganisaties.</p>																																																
Externe communicatie		<p>Let's Talk bijeenkomsten: 2 Let's Talk BIG: 1 Rondleidingen /ontvangsten: 12</p> <p>Uitgebrachte producties: 34 Beeldverhalen op BrabantinBeelden.nl 1 JaarZINE (magazine en jaarverslag ineen) 17 artikelen voor Groot Eindhoven (krant)</p> <p>1 Film t.b.v. Open Monumentendag</p>																																																

		<p>1 Artikelbijdrage aan International Archives Week Challenge (verkozen als NL-archief)</p> <p>Sociale media:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instagram: 2851 volgers • Facebook: 3621 volgers • LinkedIn: 865 volgers
Dienstverlening publiek		<p>Totaal aantal bezoekers: 717</p> <p>Aantal ingekomen e-mailberichten met verzoeken om informatie: 1136</p> <p>Aantal verzoeken per telefoon om informatie: 1200</p> <p>Aantal stukken dat in de studiezaal ter raadpleging is aangeboden: 6638</p> <p>Aantal opgevraagde bouwvergunningen: 7104</p> <p>Aantal scanaanvragen per e-mail: 412</p>
Dienstverlening erfgoedpartners		<p>Aantal erfgoedpartners met samenwerkingsrelatie: 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - NGV afd. Peel- en Kempenland <p>Erfgoedverenigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valkenswaard - De Baronie van Cranendonck - De Vonder Asten-Someren - Barthold van Heessel <p>Aantal meter erfgoed gedigitaliseerd (in opdracht van de gemeente Helmond):</p> <p>45 meter Schepenbank Helmond</p> <p>Beschrijven archieven (Vergroting raadpleegbare informatie):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beeldcollecties erfgoedverenigingen De Vonder (Asten-Someren) - De Baronie van Cranendonck (Cranendonck), - Fotocollecties gemeenten Asten en Someren vanwege werkzaamheden van erfgoedpartner erfgoedvereniging De Vonder (Asten-Someren) d.m.v. RHCe-inbreng. - Analyse klokkendossiers archief Petit & Fritsen door erfgoedvereniging Barthold van Heessel Aarle-Rixtel. <p>Bijdragen aan erfgoed initiatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 Cursussen stamboomonderzoek voor beginners (3x) en gevorderden (2x) in samenwerking met NGV afd. Peel- en Kempenland. - 2 Inloopspreekuur/Stamboomcafé in samenwerking met NGV afd. Peel- en Kempenland - 3 Contactbezoeken: erfgoedpartners als heemkundekringen en musea om mogelijkheden samenwerking te verkennen en zo mogelijk uit te voeren. - 3 x Beschikbaarstellen archivalia (bruikleen) ten behoeve van tentoonstelling <ul style="list-style-type: none"> o Museum het Oude Slot Veldhoven o Gemeentemuseum Helmond o NoordBrabants Museum Den Bosch

Financiële realisatie 2025

REGIONAAL HISTORISCH CENTRUM EINDHOVEN (RHCE)

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Personele kosten	1.718.740	1.536.057	182.683
Programmakosten	980.551	2.059.814	-1.079.263
Lasten	2.699.291	3.595.871	-896.580
			0
Baten	3.571.543	3.524.548	46.995
Saldo	872.252	-71.323	943.575

Overhead

Metropoolregio Eindhoven & RHCe

Opgave

Aangaande de bedrijfsprocessen dient het volgende te worden bereikt:

- Efficiënt en effectief regelen van de bedrijfsvoering;
- Flexibiliteit in de organisatie en de uitvoering;
- Borgen van kwaliteit dienstverlening aan gemeenten, burgers en instellingen.

Onder de overheadkosten wordt verstaan:

- Directe loonkosten van directie en ondersteuning, waaronder control, financiën, P&O, ICT en Secretariële/ administratieve ondersteuning.
- Indirecte loonkosten, waaronder opleidingsbudget en kosten salarisadministratie.
- Kosten facilitaire dienstverlening, waaronder huisvesting.
- Kosten automatisering, waaronder beheer en hosting werkplekomgeving en financieel systeem.
- Algemene Kosten, waaronder accountantskosten, verzekeringen en belastingen.
- Bureaukosten, waaronder telefoonkosten en kantoorbenodigdheden.

Financiële realisatie 2025

OVERHEAD

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Personele kosten	1.054.593	1.017.579	37.014
Programmakosten	1.235.669	46.143	1.189.526
Lasten	2.290.262	1.063.722	1.226.540
			0
Baten	6.191	471.025	-464.834
Saldo	-2.284.071	-592.697	-1.691.374

Heffing VPB

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten	5.500	3.572	1.928
Lasten	5.500	3.572	1.928
			0
Baten	0	4.693	-4.693
Saldo	-5.500	1.121	-6.621

ONVOORZIEN

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten	22.372	0	22.372
Lasten	22.372	0	22.372
			0
Baten	0	0	0
Saldo	-22.372	0	-22.372

MUTATIES RESERVES

Omschrijving	begroting 2025	realisatie 2025	Saldo
Programmakosten			0
- Metropoolregio Eindhoven	0	2.507.294	-2.507.294
- RHCe	0	15.714	-15.714
Lasten	0	2.523.008	-2.523.008
			0
- Metropoolregio Eindhoven	350.000	940.960	-590.960
- RHCe	0		0
Baten	350.000	940.960	-590.960
Saldo	350.000	-1.582.047	1.932.047

PARAGRAFEN

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een aantal aspecten van de financiële huishouding belicht. Het betreft de paragrafen:

- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Rechtmatigheid

Weerstandsvermogen en risicomanagement

Nota risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven

Het Algemeen Bestuur heeft op 4 juli 2018 de *nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven* vastgesteld. In deze nota is vastgesteld wat de onder risicomanagement wordt verstaan en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten.

Als uitwerking van de nota zijn de risico's voor de organisatie bij deze jaarrekening opnieuw geïnventariseerd, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Hieronder volgt een overzicht van de risico's op concernniveau met een financieel belang groter dan € 200.000: Verder zijn er geen significante risico's bekend.

dienstonderdeel	omschrijving	Beheersmaatregel	risicoscore	kans	benodigde weerstandscapaciteit
MRE	Voor de uitvoering van de diverse subsidieregelingen zal extra capaciteit noodzakelijk zijn die zal worden ingehuurd, omdat hetgeen structurele inkomsten betreft. We zien dat de gevraagde tarieven per uur in de markt nog steeds stijgen, waardoor er hogere kosten worden gemaakt	Waar mogelijk zullen we inhuur proberen in te zetten bij diverse subsidieregelingen om de kosten te spreiden. Daarnaast maken we keuzes welke inhuur we kunnen inhuren binnen de uitvoeringsbudgetten	Hoog	50%	€ 250.000
Landgoed Gulbergen	Doelvermogen ontoereikend voor eeuwigdurende nazorg	In 2026 worden concrete afspraken gemaakt met de provincie N.B. Naar verwachting zal er in 2030 of een bijstorting door de gemeenten moeten worden gedaan of het MRE financiert het tekort voor en dekt de rentekosten ervan uit de erfpachtinkomsten. Vooralsnog nemen we de rentekosten als risico op.	Hoog	50%	€ 200.000

Vermogenspositie

De concernorganisatie Metropoolregio Eindhoven (Metropoolregio Eindhoven, Regionaal Historisch Centrum en Gulbergen) realiseert volgens de Begroting 2025 een omzet van € 19,6 miljoen. Deze baten zijn volgens de Notitie Algemene Reserve bepalend voor de berekening van de hoogte van de Algemene Reserve.

Metropoolregio Eindhoven

De baten die in de Begroting 2025 zijn toe te wijzen aan de Metropoolregio Eindhoven bedragen € 15,1 miljoen. Volgens de staffel in de Notitie Algemene Reserve betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve tussen de € 600.000 en € 1.200.000 moet liggen. De stand per 31-12-2025

bedraagt € 1.455.000. Vanuit de risicoanalyse zijn risico's geïdentificeerd ter waarde van € 450.000. Deze risico's kunnen worden opgevangen uit de beschikbare reserev. Gezien het feit dat door de komst van het realisatiebedrijf per 1/1/2026 het begrotingsvolume fors stijgt en de staffel van de algemene reserve stijgt tot € 1.500.000 zullen we bij de vaststelling van de jaarrekening 2025 het Algemeen Bestuur voorstellen de algemene reserve aan te vullen.

Regionaal Historisch Centrum (RHCe)

De baten die in de Begroting 2025 zijn toe te wijzen aan het RHCe bedragen € 3,5 miljoen. Volgens de in de Notitie Algemene Reserve opgenomen staffel betekent dit dat de hoogte van de algemene reserve zich tussen de € 150.000 en € 300.000 moet bevinden. De stand per 31-12-2025 bedraagt € 300.000, vanuit de risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van € 0. Aangezien het resultaat 2025 negatief is zal er onttrekking plaatsvinden vanuit de reserve voor € 87.037

Landgoed Gulbergen

Het weerstandsvermogen van de Landgoed Gulbergen wordt begrensd door de in de bestemmingsreserve Gulbergen aanwezige middelen. Door de afkoop van de erfpachtovereenkomst met Attero is beheer en exploitatie van het Landgoed Gulbergen geheel voor rekening en risico van de Metropoolregio Eindhoven. De stand van de reserve per 31-12-2025 bedraagt € 11.472.560

Doelvermogen

We gaan ervan uit dat we medio 2026 met de Provincie Noord Brabant overeenstemming bereiken over de inhoud van het nazorgplan en de financiële vertaling hiervan naar het doelvermogen. Uitgangspunt is dat we in 2030 de stortplaats en de nazorg overdragen. Tot die tijd blijven de kosten van pre-nazorg voor rekening van de Metropoolregio Eindhoven.

Fiscale positie

De VPB-heffing 2025 van het concern bedraagt € 3.572. Over 2024 hebben we een teruggaaf ontvangen van € 4.693.

Financiële kengetallen

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat dit jaarverslag een aantal verplichte financiële kengetallen. De kengetallen zijn afgeleiden van bestaande informatie en genereren geen 'nieuwe' informatie. De kengetallen geven het bestuur inzicht in de financiële positie van de Metropoolregio Eindhoven. Door het BBV is geen norm vastgesteld waarmee de uitkomsten van de onderstaande kengetallen vergeleken moeten worden.

De voorgeschreven kengetallen zijn:

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de Metropoolregio Eindhoven ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de Metropoolregio Eindhoven heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Tevens zijn in het BBV kengetallen voorgeschreven voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteiten. Deze kengetallen zijn met name van belang voor gemeenten. Beide kengetallen zijn niet van toepassing voor de Metropoolregio Eindhoven en zijn derhalve niet uitgewerkt.

De kengetallen laten het volgende beeld zien:

Financiële kengetallen		
Kengetallen:	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Netto schuldquote	9%	-25%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14%	-21%
Solvabiliteitsratio	45%	26%
Structurele exploitatieruimte	-7%	3%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting:

De netto schuldquote van de Metropoolregio Eindhoven bedroeg ultimo 2025 negatief 25%. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedroeg ultimo 2025 negatief 21%. De negatieve netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen impliceert dat de eigen middelen de schulden ruimschoots overtreffen.

De solvabiliteitsratio bedroeg 26% ten opzichte van 45% begroot. Op grond van de solvabiliteitsratio kan worden geconcludeerd dat de Metropoolregio Eindhoven in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte bedraagt volgens de bovenstaande cijferingen 3%. De structurele baten en lasten zijn vrijwel in evenwicht. Dit betekent dat de organisatie nauwelijks in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

Op basis van de bovenstaande financiële kengetallen kan worden geconcludeerd dat de financieringsstructuur van de Metropoolregio Eindhoven gezond is, maar dat de exploitatie weinig ruimte biedt om structurele tegenvallers op te vangen.

Financiering

Inleiding

In de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden), Ruddy (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) en de Wet Schatkistbankieren zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van de decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt daarbij door de wet als volgt gedefinieerd: "het sturen en beheersen van-, het verantwoorden over-, het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's". In de wet worden

voorschriften, richtlijnen en normeringen genoemd. Voorbeelden hiervan zijn de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Zowel bij de begroting als bij de jaarrekening dient de Metropoolregio Eindhoven een paragraaf Financiering op te nemen. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze in 2025 uitvoering is gegeven aan de treasuryfunctie.

Treasurystatuut

Het Treasurystatuut Metropoolregio Eindhoven 2022 is op 21 december 2022 vastgesteld door het Algemeen Bestuur en op 1 januari 2023 in werking getreden.

Kasgeldlimiet

Volgens de Wet Fido is de Metropoolregio Eindhoven verplicht te rapporteren over de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet, uitgedrukt in een percentage (8,2%) van het totaal van de uitgaven, bepaalt het bedrag wat de Metropoolregio Eindhoven maximaal kort mag lenen. Op basis van de jaarrekening 2025 zou de kasgeldlimiet bijna € 2 miljoen dragen, echter omdat er geen behoefte is geweest om gelden aan te trekken, is hier geen risico gelopen.

Renterisico

Ook geeft de Wet Fido aan dat er inzicht moet worden gegeven in het renterisico voor de komende 4 jaren. Het renterisico ontstaat bij het aflopen van leningen. Eventueel nieuw af te sluiten leningen kunnen gepaard gaan met hogere rentekosten.

De Metropoolregio Eindhoven heeft een annuïteitenlening lopen bij de BNG voor de financiering nieuwbouw Regionaal Historisch Centrum. De looptijd van de lening is afgestemd op de looptijd van het activum. De lening bedroeg oorspronkelijk € 7.079.000 en heeft een looptijd van 40 jaar. Het huidige rentepercentage bedraagt 2,35%. De hoogte van de lening per 31 december 2025 bedraagt € 3,85 miljoen.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het totaal van de uitgaven. Voor de Metropoolregio Eindhoven is dit ruim € 4,8 miljoen op basis van de jaarrekening 2025. Het renterisico op de vaste schuld is de komende 4 jaar nihil.

Treasurybeheer

De administratieve organisatie en de uitvoering vinden plaats binnen de kaders van de Wet Fido, Ruddy en de wet Schatkistbankieren.

Het beleid is gericht op een verantwoord beheer van de middelen, waarbij risico's zoveel mogelijk worden uitgesloten en de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.

Het schatkistbankieren bepaalt de uitvoering van de Treasury. Tijdelijk overtollige liquide middelen worden verplicht aangehouden bij het Ministerie van Financiën.

Binnen de wet Schatkistbankieren kunnen onder bepaalde voorwaarden middelen worden ge- en uitgeleend van of aan andere decentrale overheden (het zogenaamde onderling lenen). Van deze mogelijkheid heeft de Metropoolregio Eindhoven in 2025 geen gebruik gemaakt.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsbureau

Met het besluit de organisatieonderdelen niet te ontvlechten is in 2024 gestart met het samenvoegen en opnieuw inrichten van de ondersteuning binnen de organisatie. Hiermee wordt op termijn een efficiëncyslag beoogd die nodig is om alle taken uit te kunnen voeren. In 2025 is een kwartiermaker aangesteld om deze herinrichting vorm te geven. De aangetrokken vaste manager is na een korte periode weer vertrokken. Om de continuïteit te borgen is voor de komende periode

een ervaren manager geworven om de transitie verder vorm te geven.

Vanwege de komst van meerdere fondsen naar de Regio is er een toegenomen vraag naar fondsmanagement. In 2025 is daarom de voorbereiding getroffen om hiervoor een aparte BV op te richten. De besluitvorming hierover vindt plaats in 2026. De bedoeling is dat de bedrijfsvoering voor deze BV centraal vanuit de MRE wordt geregeld. Daarnaast zijn in 2025 de voorbereidingen getroffen voor het inrichten van een team realisatiebedrijf.

Bovenstaande zaken kosten extra capaciteit en geld voor het uitvoeren van de bedrijfsvoeringstaken. Uitgangspunt is dat als er eventuele extra middelen vrij worden gemaakt dit betaald wordt uit de uitvoeringskosten van de betreffende onderdelen/ subsidies.

Per 31 december zijn er 4 functies vacant, waarvan er 2 interim worden ingevuld.

Rechtmatigheid

Tot en met 2022 gaven externe accountants een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening af. Door een wetwijziging is vanaf 2023 het bestuur zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een rechtmatigheidsverantwoording. Deze verantwoording wordt gecontroleerd door de externe accountant.

Het Dagelijks Bestuur heeft op 6 december 2021 de notitie 'Invoering rechtmatigheidsverantwoording' vastgesteld. In deze notitie zijn een aantal belangrijke uitgangspunten voor de rechtmatigheidsverantwoording expliciet gemaakt. Deze uitgangspunten zijn onder meer afgeleid van het controleprotocol 2022-2025. Belangrijke uitgangspunten zijn onder meer de vaststelling van de verantwoordings- en rapporteringsgrens. De totale lasten (exclusief toevoegingen aan de reserves) van de Metropoolregio Eindhoven over het boekjaar 2025 zijn € 21.494.229. Met een verantwoordingsgrens van 2% over de totale lasten komt dit neer op € 430.000. De rapporteringsgrens voor afwijkingen is vastgesteld op € 50.000.

Op 25 februari 2026 heeft het Algemeen Bestuur het addendum Begrotingsrechtmatigheid vastgesteld. Dit addendum is opgesteld naar aanleiding van de publicatie van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 oor de Commissie BBV en dient als tijdelijke aanvulling op de bestaande Financiële Verordening. Het addendum bevat richtlijnen en verduidelijkingen om te waarborgen dat de rapportage over begrotingsafwijkingen in de jaarrekening 2025 voldoet aan de eisen van de kadernota rechtmatigheid.

Ten aanzien van het aspect rechtmatigheid spelen het begrotingscriterium (passen de uitgaven binnen de geautoriseerde begroting?), het voorwaarden criterium (in hoeverre wordt de externe en interne wet- en regelgeving opgevolgd?) en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium een belangrijke rol. De reikwijdte van de accountantscontrole is vastgelegd in het controleprotocol.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2025 is een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In deze verantwoording vermeldt het Dagelijks Bestuur dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 272.000 bedraagt. Daarnaast zijn de programmalasten van het MRE (€ 2.205.872) en RHCE (€ 896.580) overschreden en daarmee onrechtmatig. Deze laatste twee worden als acceptabel bestemd, omdat de overschrijding van de lasten van de MRE zijn ontstaan door het niet ramen van de inkomsten en uitgaven van de diverse subsidieregelingen. Tegenover de overschrijding van de kosten MRE staat ook een overschrijding van de inkomsten ad. € 3.445.161. Het tekort bij het RHCE komt door een andere wijze van boekhoudkundige verwijzing en is sec geen overschrijding. Anders dan begroot zijn de overheadkosten RHCE rechtstreeks bij de jaarrekening verantwoord bij het RHCE (€ 872.000) en in mindering gebracht bij de overheadkosten. Hierdoor ontstaat er een fictief tekort t.o.v. de begroting bij het RHCE en een fictief voordeel bij de overhead. Per saldo resteert een niet acceptabele onrechtmatigheid van € 272.000. De geconstateerde onrechtmatigheid houdt verband met het niet naleven van de Europese aanbestedingsrichtlijnen en kleine overschrijding op een gevoteerd krediet.

Voorwaardencriterium

Voor de rechtmatigheidscontrole is de volgende regelgeving in het bijzonder relevant:

- Verordening ex artikel 212 van de gemeentewet betreffende de uitgangspunten voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Verordening ex artikel 213 van de gemeentewet betreffende de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het treasurywettelijk kader waarin de voorwaarden en bevoegdheden aangaande de financiering zijn vastgelegd.
- EU-aanbestedingsregels (BAO)
- Aanbestedingswet 2012

De naleving van de regelgeving wordt gemonitord met verbijzonderde interne controle. Uit de verbijzonderde interne controle is gebleken dat de totale uitgaven aan één leverancier (bezien over een periode van 4 jaren) de Europese aanbestedingsdrempel overtreffen. De betreffende opdracht is niet Europees aanbesteed. Het gevolg hiervan is een financiële rechtmatigheidsfout van € 253.000.

Deze rechtmatigheidsfout is reeds vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording, de 2^e burap en via de interne managementletter over het tijdvak januari-september 2025 aan het Algemeen Bestuur gerapporteerd. De opdracht waarop de fout betrekking heeft, is per 31 december 2025 beëindigd. Het betreft nog een overeenkomst welke in 2024 was afgesloten en dus nog niet voldoet aan onderstaande verbeteringen die medio 2025 zijn ingevoerd.

Vanaf medio 2025 zijn de volgende maatregelen ingevoerd om het inkoopproces beter te beheersen en herhaling te voorkomen. Dit betreft onder meer het centraal beleggen van personele inkoop bij Werken in Zuid Oost Brabant, zodat het merendeel voortaan EU-conform wordt aanbesteed. Ter ondersteuning worden standaardformulieren ingevoerd en wordt het proces verder gestroomlijnd. Daarnaast worden vanaf 2025 workshops georganiseerd om medewerkers beter bekend te maken met aanbestedingsregels en procedures. Het contractbeheer wordt centraal ingericht voor betere sturing en overzicht. Verder wordt vanaf 2025 vaker een spendanalyse uitgevoerd om gespreide inkoop bij dezelfde leverancier tijdig te signaleren.

Tot slot vindt vanaf 2025 een structurele inventarisatie plaats van terreinen met aanzienlijke inkoopvolumes, zodat tijdig passende raamcontracten kunnen worden aanbesteed en de rechtmatigheid structureel geborgd blijft.

Begrotingscriterium

De spelregels omtrent het begrotingscriterium zijn nader uitgewerkt in het controleprotocol. Daarnaast zijn op grond van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 de spelregels nader geconcretiseerd in het addendum Begrotingsrechtmatigheid. Voor de beoordeling van de afwijkingen van de begroting gelden de volgende regels:

- Overschrijdingen van lasten en/of investeringen worden als onrechtmatig aangemerkt.
- Onderschrijdingen van lasten en/of investeringen en afwijkingen van baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze kunnen alleen onrechtmatig zijn als die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
- Onrechtmatige overschrijdingen van lasten en/of investeringen worden als acceptabel beschouwd indien deze:
  - a. passen binnen het bestaande beleid van Metropoolregio Eindhoven;
  - b. worden gecompenseerd door direct te relateren baten;
  - c. tijdig zijn gemeld aan het Algemeen Bestuur (zonder begrotingswijziging);

d. verband houden met het op peil houden van noodzakelijke voorzieningen in de jaarrekening (zoals bijvoorbeeld de voorziening groot onderhoud gebouw).

■ **Analyse begrotingsrechtmatigheid**

Uit de analyse van de begroting blijkt dat er aan de uitgavenkant twee begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld. Aan de batenkant zijn drie overschrijdingen geconstateerd, waarvan er één onder de rapporteringsgrens blijft (HeffingVPB) en vereist daarom geen verdere toelichting. De overige afwijkingen aan de batenzijde betreffen uitsluitend onderschrijdingen.

In de 2e burap 2025 is aangekondigd dat de begroting en jaarrekening 2025 niet te vergelijken zal zijn door de extra uitgaven en inkomsten stromen door bijdragen uit het bereikbaarheidsfonds en Beethoven. Dit is dan ook de verklaring voor de forse overschrijdingen van zowel de inkomsten als de lasten. Volgens het addendum begrotingsrechtmatigheid worden afwijkingen bij de baten en onderschrijdingen bij de lasten als rechtmatig beschouwd, mits deze worden toegelicht in de jaarrekening. Deze afwijkingen zijn daarom nader toegelicht in de paragraaf "Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten" van de jaarrekening.

Lasten			
Programma	Begroting 2025	Realisatie	Verschil
Metropoolregio Eindhoven	14.625.193	16.831.065	2.205.872
RHCE	2.699.291	3.595.871	896.580
Overhead	2.290.260	1.063.722	-1.226.538
Heffing vpb	5.500	3.572	-1.928
Bedrag onvoorzien	22.372	0	-22.372
Totaal	19.642.616	21.494.230	1.851.614
Baten			
Programma	Baten - begroting 2025	Baten - realisatie 2025	Verschil
Metropoolregio Eindhoven	15.714.882	19.160.043	-3.445.161
RHCE	3.571.543	3.524.548	46.995
Overhead	6.191	471.025	-464.834
Heffing vpb	0	4.693	-4.693
Bedrag onvoorzien	0	0	0
Totaal	19.292.616	23.160.309	-3.867.693

Naast de overschrijding van lasten door het niet ramen van de uitgaven en inkomstenstroom zien we een overschrijding van de kosten bij het RHCE Dit heeft niet te maken met extra kosten, maar met een andere vorm van presenteren. In de begroting 2025 laat de RHCE een positief saldo zien van ca € 872.000. Dit saldo is onderdeel van de totale begroting van de MRE en dient ter dekking van de algemene overhead. Aangezien het resultaat van de RHCE apart wordt afgerekend is er voor gekozen om de kosten van € 872.000 als uitgaven te boeken bij het RHCE en als negatieve uitgaaf te boeken bij het onderdeel Overhead. Dit verklaart de negatieve afwijking bij RHCE en de positieve afwijking bij Overhead. Zonder deze post blijft het verschil bij RHCE < 10%. In de volgende begroting wordt dit aangepast.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In december 2024 heeft het Algemeen Bestuur de Nota misbruik en oneigenlijk gebruik vastgesteld. Deze nota geeft inzicht in het M&O beleid en de risico's en beheersmaatregelen binnen de Metropoolregio Eindhoven. Ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik zijn geen

onrechtmatigheden gebleken. Dit aspect is een belangrijk onderdeel van de controle op de uitgaande subsidiegelden.

Landgoed Gulbergen

Het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven heeft het beheer en de beschikkingsmacht over de gelden in het kader van de verkoop van de aandelen van NV Razob overgedragen aan het Dagelijks Bestuur. Daartoe is de “Adviescommissie Gulbergen” ingesteld. Deze commissie adviseert het Dagelijks Bestuur over de onttrekking aan de beschikbare middelen en de wijze van beheren van deze gelden. Voor de ambtelijke ondersteuning van de Adviescommissie is een procesmanager Landgoed Gulbergen aangewezen.

Verbonden partijen

Brainport Development NV

Brainport Development NV is een vennootschap met Triple Helix-aandeelhouders, waarbij het overheidsaandeel 50 procent is.

Brainport Development is gericht op het structureel verankeren van de Brainport Next Generation-strategie.

Gelet op de regionale opgave van Brainport Development wordt de financiering verkregen via een inwonerbijdrage en treedt de Metropoolregio Eindhoven op als enige subsidiënt en vervult zij de rol als regionale betaalautoriteit

De vier gemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) die ook in het aandelenkapitaal van Brainport Development NV deelnemen, worden op grond van de gemeenschappelijke regeling een extra bijdrage gevraagd op basis van hun specifiek belang.

Er zijn voor de Metropoolregio Eindhoven een aantal instrumenten voor de beïnvloeding van en de sturing op Brainport Development:

- Aan de voorkant, als het gaat om het programma en de aard van de activiteiten. Dit gebeurt in het thema Economie door de afgesproken consultatie over het jaarplan. Daarnaast is de Metropoolregio Eindhoven vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Brainport en heeft een formele rol als aandeelhouder.
- Bij de financiering, waarbij het gaat om de omvang van de uit te voeren activiteiten in relatie tot het budget

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	1.539 aandelen van nominaal € 453,78
Financiële gegevens Brainport Development NV	
Eigen vermogen 1-1-2025	€ 3.399.404
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 3.586.467
Vreemd vermogen 1-1-2025	€ 8.478.569
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 9.881.722
Financieel resultaat 2025	€ 187.063

Breedband Regio Eindhoven B.V.

Op initiatief van het Regionaal Breedband Consortium Zuidoost-Brabant (RBC), bestaande uit circa 20 maatschappelijke organisaties en enkele bedrijven, is een breedbandring (glasvezelinfrastructuur) in Eindhoven, met uitlopers naar Geldrop-Mierlo, Veldhoven en Helmond gerealiseerd, waarop ook eigen vestigingen zijn aangesloten. Hiertoe zijn opgericht de Stichting Glasrijk en de exploitatiemaatschappij Breedband Regio Eindhoven BV.

De Metropoolregio Eindhoven, een van de “Founding Fathers”, heeft een zetel in het Algemeen Bestuur van de Stichting Glasrijk en is aandeelhouder in de Breedband Regio Eindhoven BV tot maximaal 136.000 gewone aandelen van nominaal € 1,-.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) volgt onderstaand een recap van (financiële) informatie van de deelneming in Breedband Regio Eindhoven B.V.

Gegevens deelneming	
Belang MRE in verbonden partij begin begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Belang MRE in verbonden partij eind begrotingsjaar	129.200 aandelen van nominaal € 1,00
Financiële gegevens Breedband Regio Eindhoven B.V.	
Eigen vermogen 1-1-2025	€ 5.902.371
Eigen vermogen 31-12-2025	€ 6.643.767
Vreemd vermogen 1-1-2025	€ 2.827.340
Vreemd vermogen 31-12-2025	€ 2.034.872
Financieel resultaat 2025	€ 741.399

Stichting Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (BIZOB)

Sinds 1 januari 2022 is Metropoolregio Eindhoven aangesloten bij Stichting BIZOB met als doel financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen te behalen zonder daarvoor de interne organisatie te belasten maar toch ervoor te zorgen dat de continuïteit in de bedrijfsvoering op dit onderdeel gewaarborgd is. Metropoolregio Eindhoven draagt geen bevoegdheden over, Bizob correspondeert alleen over de inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Bizob ontvangt van alle deelnemende organisaties middelen. Het te betalen bedrag is afhankelijk van de ingekochte capaciteit. Metropoolregio Eindhoven neemt gemiddeld 20-30 dagen per jaar af afhankelijk van de inkoopbehoefte. In 2025 hebben we 33 dagen afgenomen. Vanaf 2026 zal dit aantal fors stijgen door de komst van het nieuwe Realisatiebedrijf binnen de MRE.

Een exploitatietekort van Bizob wordt opgevangen door de deelnemers naar rato van het aantal afgenomen dagen. Omdat de Metropoolregio Eindhoven slechts 20-30 dagen op jaarbasis afneemt is het financiële risico voor de Metropoolregio Eindhoven beperkt. Sinds de oprichting Bizob is er echter nog nooit sprake geweest van een exploitatietekort.

	31-12-2024	31-12-2025
Eigen vermogen	€ 600.122,81	€ 842.101,12
Resultaat 2025 voor bestemming	€ 1.343.604,05	€ 1.737.286,76
Vreemd vermogen	€ 1.831.768,81	€ 2.050.078,84

Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouw Raiffeisenstraat 18 Eindhoven

Groot onderhoud aan pand aan de Raiffeisenstraat 18 te Eindhoven wordt uitgevoerd volgens het Meerjaren Onderhouds Plan (MJOP) 2024-2033. Op grond van dit plan wordt jaarlijks € 88.450 gestort in de voorziening groot onderhoud. De kosten voor groot onderhoud worden gedekt uit deze voorziening. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

PROGRAMMAJAARREKENING 2025

Overzicht baten en lasten

Programma's	Begroting 2025			Realisatie 2025			Verschil t.o.v. begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	saldo
Metropoolregio Eindhoven									
- Regionale strategie en samenwerking	3.916.090	5.474.172	1.558.082	3.547.086	4.529.385	982.299	369.004	-944.787	-575.782
- Landgoed Gulbergen	967.740	617.740	-350.000	1.094.278	420.876	-673.402	-126.538	-196.864	-323.402
- Ruimte en water	45.847	0	-45.847	1.478.971	1.072.803	193.834	-1.433.124	1.072.803	239.681
- Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking	45.847	0	-45.847	750.168	741.673	-8.494	-704.321	741.673	37.353
- Mobiliteit, GGA	70.000	70.000	0	0	70.000	70.000	70.000	0	70.000
- Energietransitie	1.275.847	1.230.000	-45.847	1.367.877	3.093.621	1.725.744	-92.030	1.863.621	1.771.591
- Economie	45.847	0	-45.847	21.889	0	-21.889	23.958	0	23.958
- Stimuleringsfonds Regiodeal	2.212.732	2.323.574	110.842	2.540.139	2.632.283	92.144	-327.407	308.709	-18.698
- Opdrachtgeverschap Brainport Development NV	5.999.396	5.999.396	0	5.999.395	5.999.400	5	1	4	5
- Landelijk gebied	45.847	0	-45.847	31.262	0	-31.262	14.585	0	14.585
RHCe	2.699.291	3.571.543	872.252	3.595.871	3.524.548	-71.323	-896.580	-46.995	-943.575
Overhead	2.290.260	6.191	-2.284.069	1.063.722	471.025	-592.697	1.226.538	464.834	1.691.372
Heming VPB	5.900	0	-5.900	3.572	4.693	1.121	0	4.693	4.693
Bedrag onvoorzien	22.372	0	-22.372	0	0	0	22.372	0	22.372
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	19.642.616	19.292.615	-350.000	21.494.229	23.160.310	1.666.081	-1.851.613	3.867.695	2.016.082
Mutaties reserves									
Bestemmingsreserve Gulbergen	0	350.000	350.000	0	673.402	673.402	0	323.402	323.402
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	0	2.464.833	0	-2.464.833	-2.464.833	0	-2.464.833
Bestemmingsreserve Doornontwikkeling MRF	0	0	0	0	267.558	267.558	0	267.558	267.558
Bestemmingsreserve personele kosten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Metropoolregio Eindhoven	0	0	0	42.461	0	-42.461	-42.461	0	-42.461
- RHCe	0	0	0	15.714	0	-15.714	-15.714	0	-15.714
Gerealiseerd resultaat	19.642.616	19.642.615	0	24.017.237	24.101.270	84.033	-4.374.621	4.458.655	84.035
Specificatie saldo 2025									
Balig saldo Metropoolregio Eindhoven						171.070			
Balig saldo RHCe						-67.037			
Balig saldo Landgoed Gulbergen									
Gerealiseerd saldo van baten en lasten na mutaties reserves			0			84.033			

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Algemeen

In het "Overzicht van baten en lasten" zijn weergegeven de lasten, de baten en het saldo per programma, de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de algemene en bestemmingsreserves. Dit resulteert in het saldo van de lopende rekening, welke per dienstonderdeel is vermeld.

Resultaat

Het resultaat over 2025 bedraagt € 84.033 positief en is als volgt opgebouwd:

Metropoolregio Eindhoven	€ 171.070
RHCe	-/- € 87.037
Landgoed Gulbergen	€ 0

Toelichting op verschillen overzicht baten en lasten

Regionale strategie en samenwerking

Het deelprogramma *Regionale strategie en samenwerking* laat een tekort zien van € 575.000. Dit resultaat is het gevolg van een voordeel op de personele kosten van € 524.000 en nadelen op de programmakosten (€ 155.000) en programmabaten (€ 944.000).

Op begrotingsbasis wordt de dekking van een gedeelte van de personele kosten centraal bij deze post geboekt. In totaal voor € 945.000. Bij de jaarrekening wordt de realisatie geboekt op de verschillende thema's. Abusievelijk is hier bij de 2^e burap geen begrotingswijziging van gemaakt. De inkomsten zijn dus wel gerealiseerd, maar verantwoord bij de diverse thema's. Daarnaast zijn een aantal vacatures niet of later waren ingevuld (voordeel op personeelskosten) waardoor er meer inhuur noodzakelijk was (hogere programmakosten).

De dekking voor de "rendabele" interne medewerkers is dan ook gerealiseerd, o.a bij de middelen vanuit energietransitie, Beethoven en regiodeal.

Landgoed Gulbergen

Landgoed Gulbergen wordt budgettair neutraal verwerkt in de exploitatie. Dit betekent dat eventuele overschotten worden gestort in de bestemmingsreserve Gulbergen en tekorten uit deze reserve worden onttrokken.

In het betreffende jaar laat het thema een netto tekort zien van € 323.000. Dit tekort is opgebouwd uit een nadeel aan de kostenkant van € 127.000, voornamelijk door hogere kosten voor begeleiding verkoop gedeelte Noordzijde, het herziene nazorgplan en de ontwikkelstrategie voor de rest van het landgoed, en een nadeel aan de batenkant van € 197.000, veroorzaakt door een lagere opbrengsten. Deze zijn structureel te hoog geraamd.

Om het budgettair neutraal te houden, wordt het extra tekort van € 323.000 volledig gedekt door een onttrekking uit de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Naast het al geraamde tekort van € 350.000 wordt in totaal € 673.000 aan deze reserve onttrokken. Volgens de voorschriften van het BBV wordt deze mutatie verantwoord onder het onderdeel "mutatie reserves".

Ruimte en wonen

Het deelprogramma Ruimte en Wonen toont een positief verschil van bijna € 240.000 ten opzichte van de begroting. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding van € 1.433.000 op de programmakosten, en een overschrijding van de baten ad. € 1.673.000.

De diverse subsidieregelingen waren bij het opstellen van de begroting 2025 nog niet bekend. Het betreft de inkomsten uit de Middelen Beethoven wonen ruim € 1,1 mln, middelen vanuit de provincie ten behoeve van wonen € 278.000, Middelen vanuit het Brainport Partnerfonds € 237.000 en Bijdrage vanuit het Rijk voor de woondeal van ruim 33K. Daartegen staan de gemaakte kosten voor deze subsidies. In totaal voor € 1.478.000.

Per saldo resulteert een voordeel van € 240.000 op dit thema.

Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking

Het deelprogramma Mobiliteit, faciliteren regionale samenwerking toont zowel aan de inkomstenkant als aan de uitgavenkant een forse afwijking door het niet ramen van de uitgaven voor het bereikbaarheid fonds. De totale kosten bedroegen in 2025 ca. € 742.000 en worden gedekt uit de ontvangen subsidie. In zijn geheel laat dit onderdeel een positief resultaat zien van € 107K t.o.v. begroting omdat er niet separaat meer kosten worden gemaakt voor de gebiedsgerichte aanpak en het werkbudget is niet in zijn geheel gebruikt.

Energietransitie

Het verschil tussen de begroting en de realisatie binnen het thema Energietransitie bedraagt een positief saldo van € 1.772.000. Het programma energietransitie is een meerjarig programma. In 2025 is ruim € 1.368.000 uitgegeven. Daarentegen is € 3.093.000 aan inkomsten binnengekomen. De niet gebruikte middelen worden gereserveerd voor de komende jaren.

In totaal is er in 2025 € 3.093.000 ontvangen vanuit de volgende regelingen: Rijksbijdrage versterken ecologie € 789.000, Rijksbijdrage energiesysteem € 370.000, Rijksmiddelen RES € 575.000, Rijksmiddelen NLPW € 887.000, Bijdrage provincie € 100.000, Bijdrage verduurzaming bedrijventerreinen € 306.000 en overige inkomsten € 77.000.

Het positieve verschil ten opzichte van de begroting wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Energietransitie, zodat deze middelen in 2026 beschikbaar blijven. In totaal wordt er € 2.465.000 toegevoegd aan de reserve (niet alle gemaakte kosten zijn declarabel). De toevoeging aan de reserve is conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verantwoord onder "mutatie reserves".

Economie

Het thema Economie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Economie
- Stimuleringsfonds
- Bijdrage Brainport Development NV

Op Economie wordt een voordeel behaald van € 24.000. Het betreft het niet volledig besteden van het werkbudget. Daarnaast waren de inkomsten en uitgaven met betrekking van de regiodeal niet geraamd en is de dekking voor het programmamanagement uit de fondsen iets groter. Het gaat om een bedrag ad. € 309.000.

De ontvangen middelen vanuit het stimuleringsfonds ruim € 2.035.000 worden gestort in de voorziening. Daadwerkelijk is er voor € 1.656.000 onttrokken uit de voorziening. De gemaakte kosten voor de invoering van deze regeling bedragen € 240.000, waarvan € 220.000 gedekt wordt uit de voorziening. Tenslotte zijn er € 265.000 kosten gemaakt voor uitvoering van de regiodeal welke ook gedekt worden uit deze middelen.

De inwonerbijdrage Brainport Development en de individuele aandeelhouderbijdragen van de gemeenten Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best ten behoeve van de basisfinanciering van Brainport Development, zijn volgens de in de begroting 2025 vastgestelde bedragen in rekening gebracht en doorbetaald aan Brainport Development. Het gaat om een bedrag ad. € 6.000.000

RHCe

In het primair proces realiseert het RHCe een negatief netto-resultaat van € 87.000 (incl toevoeging aan reserve personeelkosten RHCe), bestaande uit een voordeel op de personele kosten van € 182.000, en een nadeel op de programmakosten van € 222.000 en een nadeel op de programmabaten van € 47.000. Het nadeel op de programmabaten betreft een geraamde verhuuropbrengst van externe collecties die niet wordt gerealiseerd. Het nadeel bij programmakosten betreft o.a. extra inhuurkosten door niet-ingevulde vacatures.

In afwijking van de begroting zijn de indirecte overheadkosten rechtstreeks geboekt op de kosten RHCe in plaats van bedrijfsvoering. Het bedrag is bepaald op basis van de het verschil tussen de baten en lasten van het onderdeel RHCe. Op deze manier is het resultaat RHCe in een oogopslag zichtbaar. Hierdoor is de afwijking ten opzichte van de begroting € 872.000 hoger. Dit nadeel bij RHCe valt weg door hetzelfde voordeel bij Overhead.

Overhead

Het programma Overhead laat een voordeel zien van € 1.691.000.

Een groot deel van dit voordeel wordt bereikt doordat de bijdrage vanuit de RHCe ad. € 872.000 voor de overhead geboekt is bij het RHCe. Daarnaast waren er lagere kosten bij het onderdeel opleidingen € 160.000, huisvesting € 58.000 en automatiseringskosten € 300.000. Bij de indirecte personeelskosten zien we daarentegen een nadeel van € 189.000.

Tenslotte is door de storting van een aantal subsidies, o.a. de bereikbaarheidsfondsmiddelen medio 2025 een groot rentevoordeel ontstaan van ruim € 465.000. Een gedeelte daarvan wordt gestort in de voorziening bereikbaarheidsagenda

Heffing VPB

Het programma heffing VPB laat een klein voordeel zien van € 1.100, door de positieve afrekening 2024. Dit bedrag is het saldo voor het voorschot 2025 en de afrekening 2024.

Onvoorzien

Er is in 2025 geen aanspraak gedaan op de post onvoorzien. Dit leidt tot een voordeel van ruim € 22.000 ten opzichte van de begroting.

Mutatie reserves

Bestemmingsreserve Gulbergen

In de gewijzigde begroting was een onttrekking van € 350.000 uit de bestemmingsreserve Gulbergen opgenomen. In de realisatie is echter een bedrag van € 673.402 onttrokken, wat heeft geleid tot een verschil van € 323.402. Deze hogere onttrekking was noodzakelijk ter dekking van de in 2025 binnen het deelprogramma Landgoed Gulbergen verantwoorde lasten en baten.

Bestemmingsreserve Energietransitie

Bij het opmaken van de jaarrekening wordt aan het einde van het jaar het niet-bestede deel van de middelen voor Energietransitie toegevoegd aan de bestemmingsreserve, zodat deze in het volgende jaar weer beschikbaar zijn voor besteding.

Voor 2025 wordt dezelfde werkwijze gehanteerd. Op basis van de realisatie is vastgesteld dat er een overschot is van ruim € 2.464.833. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve via een dotatie.

Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE

Aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE is een bedrag van ruim € 267.000 onttrokken ten behoeve van de dekking van incidentele uitgaven waarvoor geen budget is opgenomen in de begroting 2025. Het betreft met name de kosten voor de oprichting van het realisatiebedrijf. Daarnaast is conform besluit AB een gedeelte van het jaarrekeningresultaat 2025 toegevoegd aan deze reserve.

Bestemmingsreserves personele kosten

Om de saldi van de reserves personele kosten Metropoolregio Eindhoven en RHCe in overeenstemming te brengen met de onderliggende financiële verloopverplichtingen, is aan de reserve van de dienst Metropoolregio Eindhoven een bedrag toegevoegd van ruim € 42.000, aan de reserve van de dienst RHCe is een bedrag toegevoegd van € 15.700.

Ter verduidelijking zijn in het overzicht op de volgende pagina de mutaties per reserve weergegeven welke in 2025 hebben plaatsgevonden.

Onttrekking aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	350.000	0	673.402	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE	0	0	267.558	0
Bestemmingsreserve personele kosten MRE	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personele kosten RHCe	0	0	0	0
Totaal onttrekking aan reserves	350.000	0	940.960	0
Toevoeging aan reserves	Raming begrotingsjaar na wijziging	Waarvan structureel	Realisatie begrotingsjaar	Waarvan structureel
Algemene reserve	0	0	255.000	
Bestemmingsreserve Gulbergen	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	0	0	2.464.833	0
Bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE	0	0	62.556	0
Bestemmingsreserve personele kosten MRE	0	0	42.461	0
Bestemmingsreserve personele kosten RHCe	0	0	15.714	0
Totaal toevoeging aan reserves	0	0	2.840.564	0

Incidentele lasten

Incidentele lasten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging
werkbudget	200.049	45.847
Ruimte en wonen	268.014	0
Beethoven Wonen	1.010.908	0
kosten regionaal bereikbaarheidsfonds	741.673	0
Energiearmoede	33.060	0
Middelen RES	564.731	1.230.000
NP Lokale Wamtransitie	450.142	0
Grootschalige opwek	14.217	0
Verduurzaming bedrijventerreinen	305.727	0
Regiodeal	264.738	0
Programma Onvoorzien	0	22.372
Totaal incidentele lasten	3.853.259	1.298.219

De incidentele lasten zijn naast de storting in de voorziening van de ontvangen middelen bereikbaarheidsfonds, uitgaven die gedaan zijn in het kader van de diverse subsidieregelingen.

Incidentele baten

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar
Bijdrage provincie wonen	268.014	0
overige inkomsten	18.000	0
Bijdragen uitvoeringskosten Beethoven wonen 2024+2025,,	1.116.072	0
Brainport Partnerfonds	237.000	0
Rijk bijdrage woondeal	33.719	0
Rijksbijdrage versterken ecologie	788.499	0
Rijksbijdrage energiesysteem	370.500	0
Rijksmiddelen RES	574.671	575.000
Rijksmiddelen NLPW	887.445	440.000
Bijdrage provincie	100.000	200.000
Bijdrage waterschappen	15.000	15.000
verduurzaming bedrijventerreinen	305.727	0
bijdrage regioideal	264.738	0
Totaal incidentele baten	4.711.372	1.230.000

De incidentele baten bevatten allemaal inkomsten vanuit andere overheden

Inwonerbijdrage

In 2025 is de inwonerbijdrage ten opzichte van 2024 met 6,38% geïndexeerd. Een en ander leidt tot het volgende vergelijkend overzicht van de gemeentelijke bijdragen per inwoner.

	2025		2024
	totaal	inwoner	inwoner
Metropoolregio Eindhoven			
Regionale opgaven	4.509.385	5,573	4,883
Bijdrage Brainport Development	2.954.693	3,651	2,639
Bijdrage Stimuleringsfonds	2.035.839	2,516	2,714
	9.499.917	11,740	10,235
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	3.524.548	4,532	4,292
	13.024.465	16,272	14,528
Aantal inwoners Regionale opgaven, BP en SF	809.189		
Aantal inwoners RHCE	777.761		

Formatie

	2025		2024	
	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)	Aantal FTE's (per 31-12)	loonkosten (x € 1.000)
Medewerkers met dienstverband				
Metropoolregio Eindhoven	27,5	3.780	18,0	3.961
Regionaal Historisch Centrum Eindhoven	17,4	1.536	13,6	1.719
Bedrijfsbureau	13,2	1.018	12,4	1.055
	58,1	6.334	44,0	6.734

METROPOOLREGIO EINDHOVEN

Toelichting balans

Balans per 31 december 2025

Bedragen in €	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
- Investerings met een economisch nut	20.858.687	21.069.993
Financiële vaste activa		
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	827.568
Totaal vaste activa	21.686.255	21.897.561
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.151.643	1.213.505
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	59.424.633	19.046.788
- Overige vorderingen	5.000	79
	60.581.275	20.260.372
Liquide middelen		
- Banksaldi	409.011	393.369
Overlopende activa		
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.961.995	195.022
Totaal vlottende activa	62.952.282	20.848.763
TOTAAL ACTIVA	84.638.537	42.746.324

Bedragen in €	31 december 2025	31 december 2024
PASSIVA		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	1.755.000	1.500.000
- Bestemmingsreserves	20.112.654	18.468.050
- Gerealiseerd resultaat	84.033	628.743
	21.951.686	20.596.792
Voorzieningen		
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	219.982	470.898
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.387.898	4.601.398
	4.607.880	5.072.296
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen	3.853.033	4.065.272
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Overige schulden	1.328.616	1.237.758
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	495.568	495.077
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	0	40.315
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschot-bedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	52.401.754	11.238.814
	52.897.323	11.774.206
TOTAAL PASSIVA	84.638.537	42.746.324

Grondslagen voor waardering, resultaatbepaling en rechtmatigheidsverantwoording

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de verslaggevingsvoorschriften gevolgd zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit investeringen met een economisch nut en zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van eventuele subsidies en bijdragen van derden. De op de materiële vaste activa toegepaste afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

De deelneming Brainport Development NV is gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Tegenover de deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV ad € 129.000 (nominaal) staat een gelijk aandeel in de waarde van de activa van € 4.168.000 van deze vennootschap.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde voor zover nodig onder aftrek van een voorziening voor risico wegens oninbaarheid.

Reserves

De reserves worden gevoed en beheerd conform de door het Algemeen Bestuur vastgestelde richtlijnen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De **overige activa en passiva** zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het saldo/resultaat

Baten en lasten

Uitgaande van de waarderingsgrondslagen worden de baten en lasten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

Afschrijving geschiedt volgens de lineaire afschrijvingsmethode, met uitzondering van de investeringen in de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze worden op basis van annuïteiten afgeschreven. Op investeringen welke in de loop van het jaar in gebruik zijn genomen, wordt in het jaar na aanschaf gestart met afschrijven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn als volgt:	
Inventaris	15 jaar lineair
Verbouwing RHCe	20 jaar lineair
Kantoorgebouw RHCe	40 jaar annuïtair
Inrichting kantoorgebouw RHCe	15 jaar annuïtair
Zonnepanelen	20 jaar lineair
Kantoormachines	5 jaar lineair
Computerinstallatie (hardware)	4 jaar lineair
Computerinstallatie (software)	4 jaar lineair

Rente/dotatie aan voorzieningen

Aan voorzieningen wordt overeenkomstig het BBV geen rente toegevoegd. Wel kan, om de voorziening op het juiste peil te houden c.q. op basis van door het BBV voorgeschreven richtlijnen, een dotatie ten laste van de exploitatie worden gedaan.

Grondslagen rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals vastgelegd in de financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid) en op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van artikel 17 Financiële verhoudingswet.
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 25 februari 2026 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringen onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid) is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en in onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits

- cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kader van de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening (inclusief addendum begrotingsrechtmatigheid). Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde 392.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 50.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf rechtmatigheid worden opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

VASTE ACTIVA

De vaste activa bestaan uit materiële en financiële vaste activa.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut

	<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
Gronden en terreinen	16.481.431	16.481.431
Bedrijfsgebouwen	3.776.863	4.001.910
Woonruimten	350.000	364.000
Machines, apparaten en installaties	115.707	67.319
Overige materiële vaste activa	134.686	155.333
Totaal	<u>20.858.687</u>	<u>21.069.993</u>

Op 21 december 2020 is de erfpachtovereenkomst voor het Landgoed Gulbergen met Attero beëindigd. Hierdoor heeft de Metropoolregio het volledig eigendom verkregen van:

- gronden (301 ha), getaxeerd op € 16.022.091;
- opstallen golfbaan (bedrijfsgebouwen), getaxeerd op € 627.378;
- twee woningen aan de Vamweg, getaxeerd op € 420.000.

De verkrijging van de bovenstaande activa heeft plaatsgevonden tegen de taxatiewaarde. De activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs/taxatiewaarde onder aftrek van de afschrijvingen.

De gronden van het perceel van Regionaal Historisch Centrum aan de Raiffeisenstraat zijn onder de 'gronden' verantwoord in de balans.

De gerealiseerde nieuwbouw (inclusief verbouwing) Regionaal Historisch Centrum is onder bedrijfsgebouwen opgenomen.

Onder de machines, apparaten en installaties is primair de computerapparatuur verantwoord.

Onder de overige materiële vaste activa worden de investeringen in onder meer software, meubilair en overige roerende goederen verantwoord.

Het verloop van de materiële vaste activa gedurende het verslagjaar was als volgt:

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	16.481.431	0	0	0	0	0	16.481.431
Bedrijfsgebouwen	4.001.910	0	0	225.047	0	0	3.776.863
Woonruimten	364.000	0	0	14.000	0	0	350.000
Machines, apparaten en installaties	67.319	68.546	0	20.158	0	0	115.707
Overige materiële vaste activa	155.333	0	0	20.647	0	0	134.686
Totaal generaal	21.069.993	68.546	0	279.852	0	0	20.858.687

De investeringen in 2025 bestonden uit de aanschaf van notebooks (€ 43.746) en iPhones (€ 24.800).

Financiële vaste activa

- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
827.568	827.568

Onder de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn de volgende deelnemingen opgenomen:

- Brainport Development (balanswaarde € 698.368 ultimo 2025)
- Breedband Regio Eindhoven B.V. (balanswaarde € 129.200 ultimo 2025).

De deelneming in Brainport Development NV betreft de participatie met 1.539 aandelen van nominaal

€ 453,78 in het aandelenkapitaal.

De deelneming in Breedband Regio Eindhoven BV betreft 129.200 aandelen van nominaal € 1.

Het verloop van de financiële vaste activa is onderstaand weergegeven.

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinveste- ringen	Afschrijvingen	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
- Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	827.568	0	0	0	0	827.568
Totaal generaal	827.568	0	0	0	0	827.568

VLOTTENDE ACTIVA

De vlottende activa bestaan uit de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
1.151.643	1.213.505

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar

59.424.633	19.046.788
------------	------------

Overige vorderingen

5.000	79
-------	----

Totaal

60.581.275	20.260.372
------------	------------

De omvang van de vorderingen zijn overeenkomstig de specificatie in de subadministratie. Er is geen aanleiding tot het treffen van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid van de vorderingen.

De uitzettingen in de Rijks schatkist zijn in het onderstaande overzicht per kwartaal weergegeven voor 2025.

Schatkistbankieren	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	301.000	132.000	339.000	145.000
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Ruimte onder drempelbedrag	699.000	868.000	661.000	855.000
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

De liquide middelen zijn als volgt te specificeren:

Liquide middelen	31 december 2025	31 december 2024
Banksaldi	409.011	393.369

Onder de banksaldi zijn de rekening-couranten verantwoord bij de BNG en de ING Bank.

Overlopende activa	31 december 2025	31 december 2024
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.961.995	195.022

De overlopende activa betreffen nog te ontvangen bedragen en/of vooruitbetaalde kosten.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

De vaste activa bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Eigen vermogen	31 december 2025	31 december 2024
Algemene reserve MRE	1.455.000	1.200.000
Algemene reserve RHCe	300.000	300.000
Bestemmingsreserve Personele kosten MRE	369.832	327.371
Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe	155.601	139.887
Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development	698.367	698.367
Bestemmingsreserve Energietransitie	3.484.804	1.019.971
Bestemmingsreserve Digitalisering archieven RHCe	136.492	136.492
Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen	11.472.560	12.145.962
Bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE	3.794.998	4.000.000
Gerealiseerd resultaat	84.033	628.743
Totaal	21.951.686	20.596.792

Reserves zijn vermogensbestanddelen welke als eigen vermogen zijn aan te merken en die (bedrijfs) economisch vrij te besteden zijn. Ze zijn te onderscheiden in algemene en bestemmingsreserves. We spreken van een bestemmingsreserve als er sprake is van een reserve waaraan een bepaalde bestemming is gegeven. De reserves zonder een dergelijk oormerk vormen de algemene reserves. Bestemmingsreserves kunnen worden gecreëerd voor vooraf bepaalde doelen.

Het instellen, wijzigen en opheffen van reserves is gelet op het budgetrecht een bevoegdheid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2021 de Beleidsregels reserves en voorzieningen 2022 vastgesteld.

Het verloop van de reserves gedurende het verslagjaar is onderstaand weergegeven.

Reserves	Boekwaarde 31-12-2024	Resultaatbestemming lopend boekjaar		Resultaatbestemming vorig boekjaar		Boekwaarde 31-12-2025
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	
Algemene reserve						
Algemene reserve MRE	1.200.000	0	0	255.000	0	1.455.000
Algemene reserve RHCE	300.000	0	0	0	0	300.000
Totaal algemene reserves	1.500.000	0	0	255.000	0	1.755.000
Bestemmingsreserves						
Personele kosten MRE	327.371	42.461	0	0	0	369.832
Personele kosten RHCE	139.887	15.714	0	0	0	155.601
Deelneming Brainport development	698.367	0	0	0	0	698.367
Energietransitie	1.019.971	2.464.833	0	0	0	3.484.804
Digitalisering archieven RHCE	136.492	0	0	0	0	136.492
Landgoed Gulbergen	12.145.962	0	673.402	0	0	11.472.560
Reserve doorontwikkeling MRE	4.000.000	0	267.558	62.556	0	3.794.998
Totaal bestemmingsreserves	18.468.050	2.523.008	940.960	62.556	0	20.112.654
TOTAAL VAN DE RESERVES	19.968.049	2.523.008	940.960	317.556	0	21.867.653

De aard en de reden van iedere reserve wordt onderstaand toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven

Het doel van de Algemene reserve Metropoolregio Eindhoven is:

- fungeren als een egaliseringsreserve voor de gemeentelijke bijdrage;
- opvangen van onvoorzien uitgaven die niet rechtstreeks verband houden met de lopende exploitatie en calamiteiten;
- dekking van incidentele uitgaven waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

Op grond van een risico-inventarisatie is de bovengrens van de Algemene reserve vastgesteld op 10% van de gemeentelijke bijdrage in combinatie met 2% van de door de Metropoolregio Eindhoven gerealiseerde omzet. De ondergrens van de Algemene reserve is vastgesteld in samenhang met de stand van de bestemmingsreserves op 10% van de gemeentelijke bijdrage.

Op 1 november 2017 heeft het Algemeen Bestuur de Notitie Algemene reserve vastgesteld. Hierin zijn de kaders vastgelegd voor de hoogte van de Algemene reserve. Vanuit de jaarlijkse risicoanalyse zijn risico's benoemd voor een bedrag van € 1.455.000. Derhalve is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 besloten een bedrag van € 255.000 toe te voegen aan de Algemene reserve. De stand per 31-12-2025 bedroeg € 1.455.000 (exclusief rekeningresultaat 2025).

Algemene reserve Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

Het doel van de algemene reserve RHCE is:

- te fungeren als een egaliseringsreserve om eventuele tekorten in de exploitatie op te vangen zonder dat daarvoor een extra gemeentelijke bijdrage noodzakelijk is;
- te worden aangewend om bijzondere aankopen van, voor het RHCE van belang zijnde, archiefstukken waarvoor in de reguliere begroting geen middelen zijn opgenomen.

Op grond van de Notitie algemene reserve mag de hoogte van de reserve zich bevinden tussen de € 150.000 en € 300.000. De stand per 31-12-2025 bedroeg € 300.000 (exclusief rekeningresultaat 2025). In 2025 zijn er geen mutaties geweest in de algemene reserve RHCE.

Bestemmingsreserve Personele kosten MRE

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2025 is een bedrag van € 42.461 toegevoegd aan de reserve. De bestemmingsreserve, per 31 december 2025 groot € 369.832, is van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Personele kosten RHCe

De bestemmingsreserve Personele kosten is ingesteld doordat er in het BBV geen mogelijkheid is om voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zoals niet opgenomen vakantiedagen.

In 2025 is een bedrag van € 15.714 toegevoegd aan de reserve. De bestemmingsreserve, per 31 december 2025 groot € 155.601, is van voldoende omvang om de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen af te dekken.

Bestemmingsreserve Deelneming Brainport development

Het doel van de bestemmingsreserve is het opvangen van eventuele waarde schommelingen van de deelneming in Brainport development. In 2025 hebben geen mutaties in de bestemmingsreserve plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve Energietransitie

De reserve is bedoeld voor het dekken van de uitgaven die vooral verband houden met het aantrekken van externe specialistische capaciteit om invulling te kunnen geven aan de regionale ambitie om uiterlijk 2050 als eerste regio van Nederland energieneutraal te zijn.

Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Energietransitie te mogen muteren met als doel de in de exploitatie verantwoorde kosten en opbrengsten met betrekking tot energietransitie te egaliseren. In 2025 vindt per saldo een toevoeging plaats van € 2.464.833 aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve digitalisering archieven RHCe

Doel van de reserve is verdere digitalisering van de archieven van het RHCe om materiële achteruitgang ten gevolge van fysieke raadpleging tegen te gaan. Ten opzichte van ontzuring van de archieven is dit een veel betere oplossing. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen

In de jaarrekening 2020 is de voorziening Gulbergen volledig vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Het positieve resultaat van ad € 11.775.229 is bij de resultaatbestemming 2020 volledig ten gunste gebracht van de nieuwe bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen. Deze middelen zijn geoormerkt om toekomstige uitgaven te dekken in het kader van het beheer en onderhoud van het landgoed enerzijds en de kosten van pre-nazorg en toekomstige overdracht van de voormalige stortplaats anderzijds. Op grond van het besluit van het Algemeen Bestuur van 30 juni 2021 is het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve Landgoed Gulbergen te muteren met als doel de exploitatielasten van het landgoed te egaliseren. In dat kader heeft in 2025 een onttrekking plaatsgevonden van € 673.402 aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE

Bij de bestuursrapportage 2024 heeft het Algemeen Bestuur besloten om de niet beschikte middelen uit de voorziening Stimuleringsfonds, groot € 4.000.000 ultimo 2024, vrij te laten vallen en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling MRE. Deze middelen worden ingezet voor de hoofdpogaven en daarmee verbonden versterking van de uitvoeringskracht in en van de regio. Hiermee wordt in de komende jaren een verhoging van de inwonerbijdrage voorkomen. Bij de resultaatbestemming van het jaarrekeningresultaat 2024 is besloten om een bedrag van € 62.556 toe te voegen aan de bestemmingsreserve. Op grond van het besluit van het Algemeen

Bestuur van 18 december 2024 is het Dagelijks Bestuur gemandateerd om de bestemmingsreserve doorontwikkeling MRE te muteren. In 2025 heeft een onttrekking van € 267.558 plaatsgevonden ter dekking van de uitgaven voor grafische ondersteuning regionale opgaven (€ 15.730) en de uitgaven voor uitwerking van de regionale voorzieningenstrategie/aanpak (€ 251.828).

Voorzieningen	31 december 2025	31 december 2024
Voorziening verlofsparen MRE	118.918	83.683
Voorziening verlofsparen RHCE	9.669	7.495
Voorziening groot onderhoud gebouwen	91.395	379.720
Stimuleringsfonds	4.174.144	3.794.680
Voorziening SIR/SAR	113.754	133.744
Leisure Ontwikkelfonds	100.000	200.000
Regionaal bereikbaarheidsfonds	0	472.974
Totaal	4.607.880	5.072.296

Het verloop van de voorzieningen is onderstaand weergegeven.

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Vrijval	Herrubricering	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2025
<i>Ter egalisering van kosten:</i>						
Voorziening verlofsparen MRE	83.683	35.235	0		0	118.918
Voorziening verlofsparen RHCE	7.495	2.174	0		0	9.669
Voorziening groot onderhoud gebouwen	379.720	88.450	0		376.775	91.395
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is:</i>						
Stimuleringsfonds	3.794.680	2.035.839	0		1.656.375	4.174.144
Voorziening SIR/SAR	133.744	0	0		19.990	113.754
Leisure Ontwikkelfonds	200.000	0	0		100.000	100.000
Regionaal bereikbaarheidsfonds	472.974	0	0	472.974	0	0
TOTAAL VAN DE VOORZIENINGEN	5.072.296	2.161.698	0	472.974	2.153.140	4.607.880

De aard en de reden van iedere afzonderlijke voorziening wordt onderstaand toegelicht evenals de mutaties die hebben plaatsgevonden.

Voorziening verlofsparen MRE

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan.

Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In 2025 heeft een toevoeging van € 35.235 aan de voorziening plaatsgevonden.

Voorziening verlofsparen RHCE

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan.

Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. In 2025 heeft een toevoeging plaatsgevonden voor een bedrag van € 2.174.

Voorziening Groot onderhoud gebouw RHCe

Om een regelmatig verloop te krijgen in de exploitatiekosten van het regulier en incidenteel onderhoud aan het gebouw van het RHCe, is de voorziening Groot onderhoud gebouwen gevormd. In 2024 is het onderhoudsplan voor het gebouw geactualiseerd. Op grond van het geactualiseerde onderhoudsplan is de jaarlijkse storting in de voorziening opgehoogd van € 52.100 opgehoogd naar € 88.450. In 2025 zijn uitgaven voor onderhoud voor een totaalbedrag van € 376.775 onttrokken aan de voorziening groot onderhoud. De uitgaven houden verband met het vervangen van de koelcel en het vervangen van de noodverlichting in het gebouw.

Voorziening Stimuleringsfonds

In uitzondering op artikel 44 lid 2 van het BBV, waarin bepaald wordt dat voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen niet meer als voorziening behandeld mogen worden maar als vooruit ontvangen subsidie, wordt de post Stimuleringsfonds wel onder de voorzieningen verantwoord. De reden hiervoor is dat het eigen middelen betreft, welke echter niet als reserve kwalificeren.

Middelen uit deze voorziening zijn beschikbaar voor de cofinanciering van projecten in het kader van de herstructureringsprocessen in de regio met koppeling aan Europese, nationale en provinciale programma's/maatregelen. Ook worden hieruit regionale programma's gefinancierd. In 2025 zijn de gemeentelijke bijdragen voor een totaalbedrag van € 2.035.839 toegevoegd aan de voorziening. De uitgaven ten laste van de voorziening bedroegen in 2025 in totaal € 1.656.375. Hierin is een bedrag opgenomen van € 110.842 voor programmamanagement.

Voorziening SIR/SAR

Uit de voorziening zijn subsidies (SAR) en renteloze leningen (SIR) verstrekt. Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio heeft begin 2018, op advies van de Adviesgroep Stimuleringsfonds, besloten de Investeringsregeling voor individuele MKB-bedrijven (SIR) te beëindigen. De reden voor het afschaffen van de SIR-regeling is dat uit een interne evaluatie bleek dat het stimulerende effect van de regeling niet opweegt tegen de relatief hoge uitvoeringskosten van de regeling. In 2023 zijn de laatste SIR leningen afgelost.

Ten laste van de voorziening zijn subsidievaststellingen voor een bedrag van € 19.990 gebracht.

Voorziening Leisure Ontwikkelfonds

De Provincie heeft de Metropoolregio Eindhoven gevraagd om bij te dragen aan het Leisure Ontwikkelfonds. Dit fonds heeft tot doel om leningen te verstrekken aan projecten die zich richten op een nieuw vrijetijdsaanbod dat aansluit bij de drie kernthema's van Brabant, te weten Brabantse meesters en erfgoed, Design en innovatie en Attractieparken en evenementen. De deelnemende gemeenten in MRE hebben op basis van inwoneraantallen een bijdrage gedaan van in totaal € 300.000. Deze bijdrage is door de Metropoolregio Eindhoven verantwoord in de voorziening Leisure Ontwikkelfonds. In zowel 2024 als 2025 is een bedrag van € 100.000 overgemaakt naar het Leisure Ontwikkelfonds Noord-Brabant. Derhalve resteert een bedrag van € 100.000 in de voorziening. Dit bedrag zal in 2026 worden ingelegd in het fonds.

Voorziening Regionaal bereikbaarheidsfonds

Op aangeven van de externe accountant zijn de middelen in de Voorziening Regionaal bereikbaarheidsfonds overgeheveld naar de overlopende passiva.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen binnenlandse banken en financiële instellingen

<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
3.853.033	4.065.272

Het verloop van de vaste schulden was als volgt:

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	4.065.272	0	212.239	3.853.033
TOTAAL VASTE SCHULDEN	4.065.272	0	212.239	3.853.033

Onder de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer is de hypothecaire geldlening opgenomen bij de BNG. Deze annuïtaire geldlening is bedoeld voor de financiering van de nieuwbouw van het Regionaal Historisch Centrum. Deze geldlening is oorspronkelijk in het jaar 2000 afgesloten en in 2014 geherfinancierd. De hoofdsom van de nieuwe geldlening bedraagt € 5.769.030. Het rentepercentage van de nieuwe lening bedraagt 2,35% en heeft een looptijd tot het jaar 2040. De rentelast 2025 bedroeg € 90.546 en deze is doorberekend aan het Regionaal Historisch Centrum.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
1.328.616	1.237.758

De overige schulden bestaan primair uit crediteuren.

Overlopende passiva

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
495.568	495.077
0	40.315
52.401.754	11.238.814
<u>52.897.323</u>	<u>11.774.206</u>

De in de balans opgenomen ontvangen voorschotbedragen van de Provincie Noord-Brabant en het Rijk voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Provincie en Rijk	Saldo 31-12-2024	Herrubricering	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Saldo 31-12-2025
Rijk - Regio Deal	10.177.985		8.350.477	1.142.724	17.385.738
Provincie NB - Bijdrageregeling woonzorganalyse 2024	44.182		0	0	44.182
Provincie NB - Bijdrageregeling woonzorganalyse 2025	0		62.500	62.500	0
Provincie NB - Verduurzaming bedrijventerreinen MRE	863.403		0	305.727	557.676
Provincie NB - Woondeal 2	150.000		0	33.719	116.281
Provincie NB - Woondeal	3.244		0	0	3.244
Gemeente Eindhoven - Nat.Progr.Lokale Warmtetransitie	0		443.723	443.723	0
Regionaal bereikbaarheidsfonds	0	472.974	34.563.333	741.673	34.294.633
TOTAAL VASTE SCHULDEN	11.238.814	472.974	43.420.033	2.730.066	52.401.754

Regionaal bereikbaarheidsfonds

Op aangeven van de externe accountant zijn de middelen in de Voorziening Regionaal bereikbaarheidsfonds overgeheveld van de voorzieningen naar de overlopende passiva. In het kader van de schaa sprong van de Brainport regio is de voorbije periode een regionale bekostigingssystematiek bereikbaarheid uitgewerkt voor de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De bekostigingssystematiek is een systematiek om binnen de MRE financiële middelen bijeen te brengen voor de bekostiging van regionale bereikbaarheidsopgaven. Daarbij gaat het om middelen van MRE-gemeenten, maar ook om middelen van de Rijksoverheid, de Provincie Noord-Brabant en private partners. Nadat de middelen bijeen zijn gebracht, kunnen deze middelen worden uitgekeerd aan projecten. De regionale bekostigingssystematiek is uitgewerkt in een viertal onderdelen: 1) een beschrijving van de werkwijze, 2) een algemene bijdrageverordening, 3) een instellingsbesluit en 4) een bijdrageregeling. De bijdrageregeling is door het Algemeen Bestuur in juli 2024 vastgesteld. In het kader van KTM1 (Brainportdeal) is van de Provincie Noord-Brabant een bedrag van € 33.961.376 ontvangen. De 21 gemeenten hebben in 2025 gezamenlijk een bedrag van € 488.108 in het fonds gestort. Daarnaast zijn de rentebaten 2025 van € 113.849 toegevoegd. De uitgaven ten laste van het fonds bedroegen in 2025 in totaal € 741.673.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Doelvermogen Provincie Noord-Brabant Nazorg

Aan de provincie Noord Brabant dient een bedrag (doelvermogen) te worden overgedragen t.b.v. de nazorg van de voormalige stortplaats. Hiertoe zijn bij de provincie middelen gereserveerd. Tussen de provincie en de Metropoolregio Eindhoven is per balansdatum nog geen overeenstemming over de hoogte van dit doelvermogen.

WNT-verantwoording 2025 Metropoolregio Eindhoven

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het voor de Metropoolregio Eindhoven geldende algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2025 voor de Metropoolregio Eindhoven is € 246.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur zijn onbezoldigd. De samenstelling per 31 december 2025 is:

Gegevens 2025 (Model 1d WNT)	
Naam Topfunctionaris	Functie
Anke van Extel-van Katwijk (Asten)	AB-lid
Marko van Dalen (Bergeijk)	AB-lid
Rianne Donders-de Leest (Best)	AB-lid
Maurits van den Bosch (Bladel)	AB-lid
Jordy Drieman (Cranendonck)	AB-lid
Greet Buter Deurne	DB/AB-lid
Jeanne Adriaans (Eersel)	AB-lid
Jeroen Dijsselbloem (eindhoven)	DB/AB-lid: Voorzitter
Jos van Bree (Geldrop-Mierlo)	AB-lid
Martien Bankers (Gemeft-Bakel)	AB-lid
Teun Heldens (Heeze-Leende)	AB-lid
Sjoerd Potters (Helmond)	DB/AB-lid
Lianne van der Aa (Laarbeek)	AB-lid
Freek van Genugten Nuenen c.a.)	AB-lid
Judith Keijzers-Verschelling (Oirschot)	DB/AB-lid
Frank Rombouts (Reusel-De Mierden)	AB-lid
Patrick van der Broeck (Someren)	AB-lid
Suzanne Otters-Bruijnen (Son en Breugel)	AB-lid
Corine van Overdijk (Valkenswaard)	AB-lid
Marcel Delhez (Veldhoven)	AB-lid
Marcel Oosterveer (Waalre)	AB-lid

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2025	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	G. Wouters
Aanvang en einde functievervulling in 2025	Directeur/secretaris
	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 148.803
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.205
<i>Subtotaal</i>	€ 172.008
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 172.008
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2024	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/03 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 117.254
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.600
<i>Subtotaal</i>	€ 136.854
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.803
Bezoldiging	€ 136.854

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2025 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 23 februari 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving nader toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op afgerond € 430.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 3.355.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 430.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het dagelijks bestuur overigens een bedrag van € 3.102.000 acceptabel op basis van door het algemeen bestuur vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium		
1A.	Overschrijding lasten programma's	3.102.452
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	19.000
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het Algemeen Bestuur zijn gemeld	
Totaal begrotingsonrechtmatigheden		
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	3.121.452
	De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
Voorwaardencriterium		
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering).	253.000
M&O criterium		
6.	Geen bevindingen	
Totaal onrechtmatigheden		3.374.452
Waarvan acceptabel		3.102.452
Waarvan niet-acceptabel		272.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële (on)rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie het dagelijks bestuur onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het algemeen bestuur van Metropoolregio Eindhoven

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Metropoolregio Eindhoven te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de Metropoolregio Eindhoven op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 25 februari 2026 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording;
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 februari 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Metropoolregio Eindhoven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 430.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstrekking SiSa').

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 25 februari 2026 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is haar financiële risico's op te vangen. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 7 april 2026
Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned by jk RA MSc
on 07-04-2026

k RA MSc

VERPLICHTE BIJLAGEN

Sisa bijlage

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
Verstreker	Uitvoeringcode	Specifieke uitvoering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VBO	J4	Regiodeel 5e tranche	Naam actiejn/ programma/n/ pijler	Besteding per actiejn/ programma/n/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding regionale financiering (jaar T) per actiejn/ programma/n/ pijler.	Correctie indicator jaar T-1 ten laste van Rijksmiddelen per actiejn/ programma/n/ pijler.	Correctie indicator jaar T-1 ten laste van regionale financiering per actiejn/ programma/n/ pijler.
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: J4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: J4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J4/05</i>
			1. Programma/n/ Sociale samenhang				
			2. Programma/n/ Competentieontwikkeling & basisvaardigheden	€ 877.986			
			3. Programma/n/ Leefbaarheid				
			4. Uitvoeringskosten (VAT)	€ 264.738			
			5.				
			6.				
			7.				
			8.				
			9.				
			10.				
			11.				
			12.				
			13.				
			14.				
			15.				
			Kopie Naam actiejn/ programma/n/ pijler	Totale cumulatieve besteding per actiejn/ programma/n/ pijler (Vm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen inclusief uitvoering door derden	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (Vm jaar T) per actiejn/ programma/n/ pijler. Inclusief uitvoering door derden	Toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/09</i>	
			1. Programma/n/ Sociale samenhang				
			2. Programma/n/ Competentieontwikkeling & basisvaardigheden	€ 977.986			
			3. Programma/n/ Leefbaarheid				
			4. Uitvoeringskosten (VAT)	€ 264.738			
			5.				
			6.				
			7.				
			8.				
			9.				
			10.				
			11.				
			12.				
			13.				
			14.				
			15.				
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Totale compensabele BTW (Vm jaar T) v.w.v. rijksbijdragen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: J4/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4/12</i>		
			Nee	€ 34.856	Nee		

VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
1	030010	Provincie Noord-Brabant	€ 62.500	€ 28.256	3	0	Ja	
2								
3								
4								
5								